

0 sector terciario

***3º ESO – IES Mendiño
Prof. Xael Díaz Alonso***

Introducción.

0 sector terciario

O sector terciario

- ◆ **O sector terciario ou sector servizos** dedícase a ofrecer servizos á poboación, ás empresas e ao Estado.
- ◆ Non produce bens, senón **prestacións intanxibles** que melloran a calidade de vida e o funcionamento da economía.

O sector terciario

- ◆ O sector terciario garante servizos básicos (**sanidade, educación, seguridade, comunicacións, transporte**), e actividades relacionadas co **ocio, o turismo, o comercio** ou as **finanzas**.
- ◆ Emprega á maioría da poboación nos países desenvolvidos e é o sector que máis contribúe ao PIB. Está en constante crecemento.

0 sector terciario. Características e clasificación

Actividades do sector terciario

- ◆ No sector terciario inclúense as actividades que **proporcionan servizos para satisfacer as necesidades** de persoas, empresas ou outros sectores.
- ◆ Non produce bens materiais, senón **prestacións intanxibles**: transporte, comunicacións, comercio, turismo, sanidade, educación, finanzas, cultura...

Actividades do sector terciario

- ◆ Son actividades inmateriais, xa que non xeran produtos físicos que se poidan almacenar.
- ◆ Teñen un nivel baixo de mecanización en comparación coa industria.

Actividades do sector terciario

- ◆ Son moi heteroxéneas, tanto pola súa variedade como polo nivel de cualificación profesional que requiren.
- ◆ Os sector terciario é fundamental, xa que facilita a vida cotiá, apoia a actividade económica e contribúe ao benestar social.

Actividades do sector terciario

- ◆ A gran diversidade de actividades do sector terciario fai que a súa **clasificación** sexa complexa.
- ◆ Os servizos pódense clasificar ***segundo quen os presta, segundo a súa función e segundo a súa especialización.***

Actividades do sector terciario

- ◆ **Segundo quen os presta:**
 - ★ ***Servizos públicos:*** prestaos o Estado e as Administración públicas co diñeiro dos impostos; o obxectivo é proporcionar benestar social (educación, sanidade, xustiza...).

Actividades do sector terciario

- ★ ***Servizos privados:*** xestionados por empresas privadas e financiados polos usuarios que pagan polo servizo.

O seu obxectivo principal é obter beneficios económicos (servizos bancarios, transporte privado, seguros...).

Actividades do sector terciario

◆ Segundo a súa función:

- ★ Poden clasificarse en comerciais, de transporte, de ocio e turismo, de información e comunicación, administrativos, financeiros, culturais, sociais, persoais, etc.

Esta clasificación mostra a variedade de funcións que desempeñan na sociedade.

Actividades do sector terciario

- ◆ **Segundo a súa especialización:**
- ★ ***Servizos banais:*** requiren pouca cualificación profesional, como poden ser a venda ambulante ou determinados servizos persoais.

Actividades do sector terciario

- ★ ***Servizos superiores:*** esixen formación especializada (educación, sanidade...).
- ★ ***Servizos avanzados ou sector cuaternario:*** requiren elevada especialización e coñecementos científicos ou tecnolóxicos (investigación científica, innovación tecnolóxica...).

Actividades do sector terciário

Os servizos no mundo actual

- ◆ **Nos países máis desenvolvidos** están **moi estendidos** todos os servizos; a maioría ten acceso aos que se consideran básicos (como sanidade ou educación).
- ◆ Os servizos achengan **máis do 60% do PIB**. Débese á mellora da calidade de vida, o Estado de benestar ou a competitividade entre as empresas.

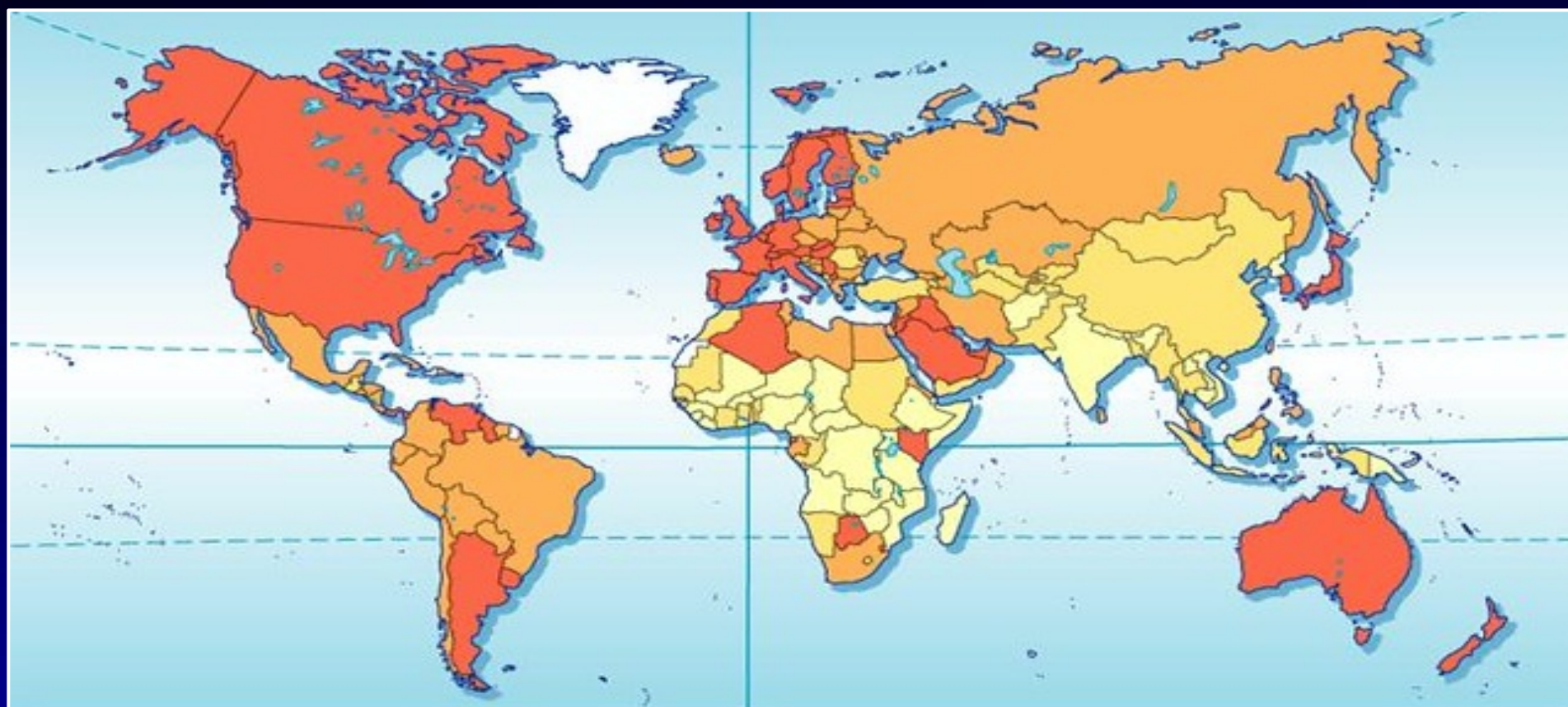

Os servizos no mundo actual

- ◆ Nos países subdesenvolvidos os servizos son **insuficientes**; a maioría non ten acceso aos que se consideran básicos (como sanidade ou educación).
- ◆ A achega dos servizos ao **emprego e ao PIB adoita ser baixa**, dado o predominio dos servizos banais e pouco especializados.

Os servizos no mundo actual

POBLACIÓN ACTIVA EN EL SECTOR TERCIARIO

(En %)

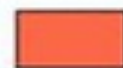
Menos del 25 %

Del 25 al 40 %

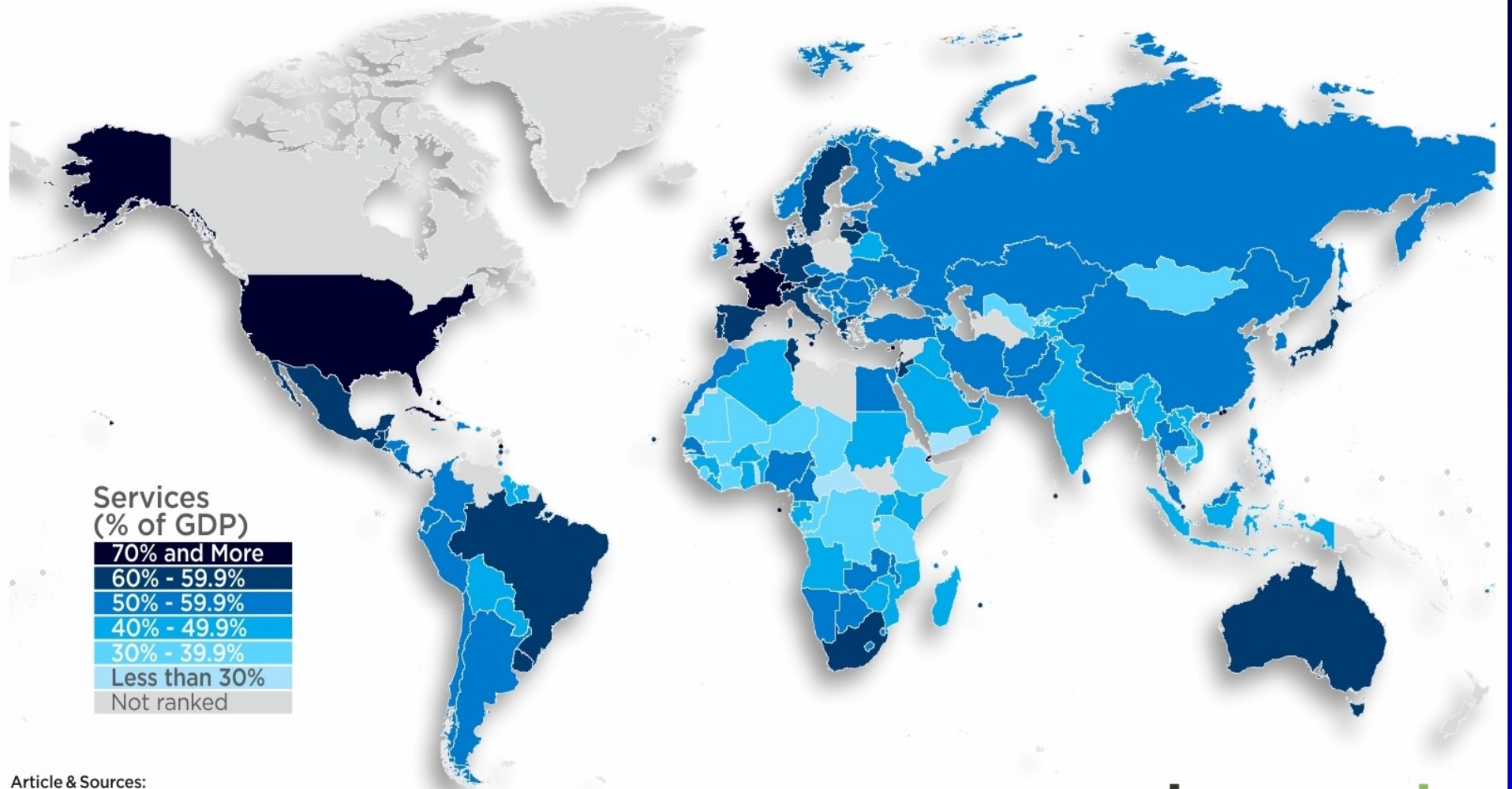
Del 40 al 60 %

Más del 60 %

Os serviços no mundo actual

Services as Share of Total GDP (%)

Article & Sources:

***0* trasporto**

O transporte

- ◆ O **transporte** é a actividade que traslada persoas ou mercadorías entre dous ou máis lugares.
- ◆ É esencial para a economía e a mobilidade da poboación, xa que permite o comercio, o turismo e as relacións entre territorios.

O transporte

- ◆ Segundo o modo de traslado, existen distintos sistemas de transporte: **terrestre, marítimo e aéreo.**
- ◆ Cada un utiliza medios específicos (automóviles, barcos, camiós, ferrocarrís, avións...); e infraestruturas fixas (estradas, vías ferroviarias, aeroportos...).

0 transporte

As redes de transporte mundiais

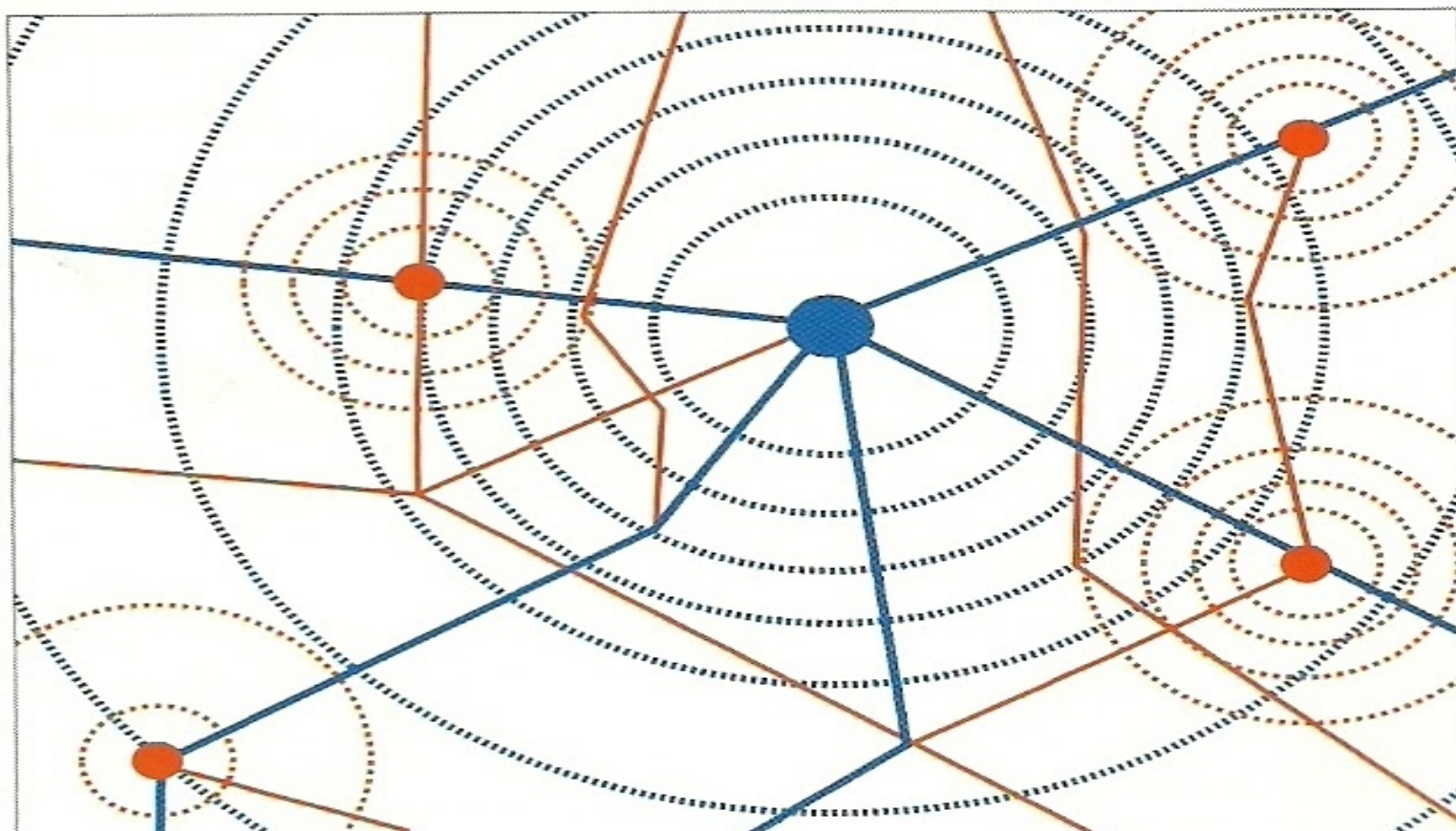
- ◆ As infraestruturas de transporte formam **redes no espazo xeográfico**, compostas por:
 - ★ **Nodos**: lugares de saída e chegada de persoas e mercadorías (ciudades, portos...).
 - ★ **Eixes**: liñas que conectan os nodos (estradas, ferrocarrís...).

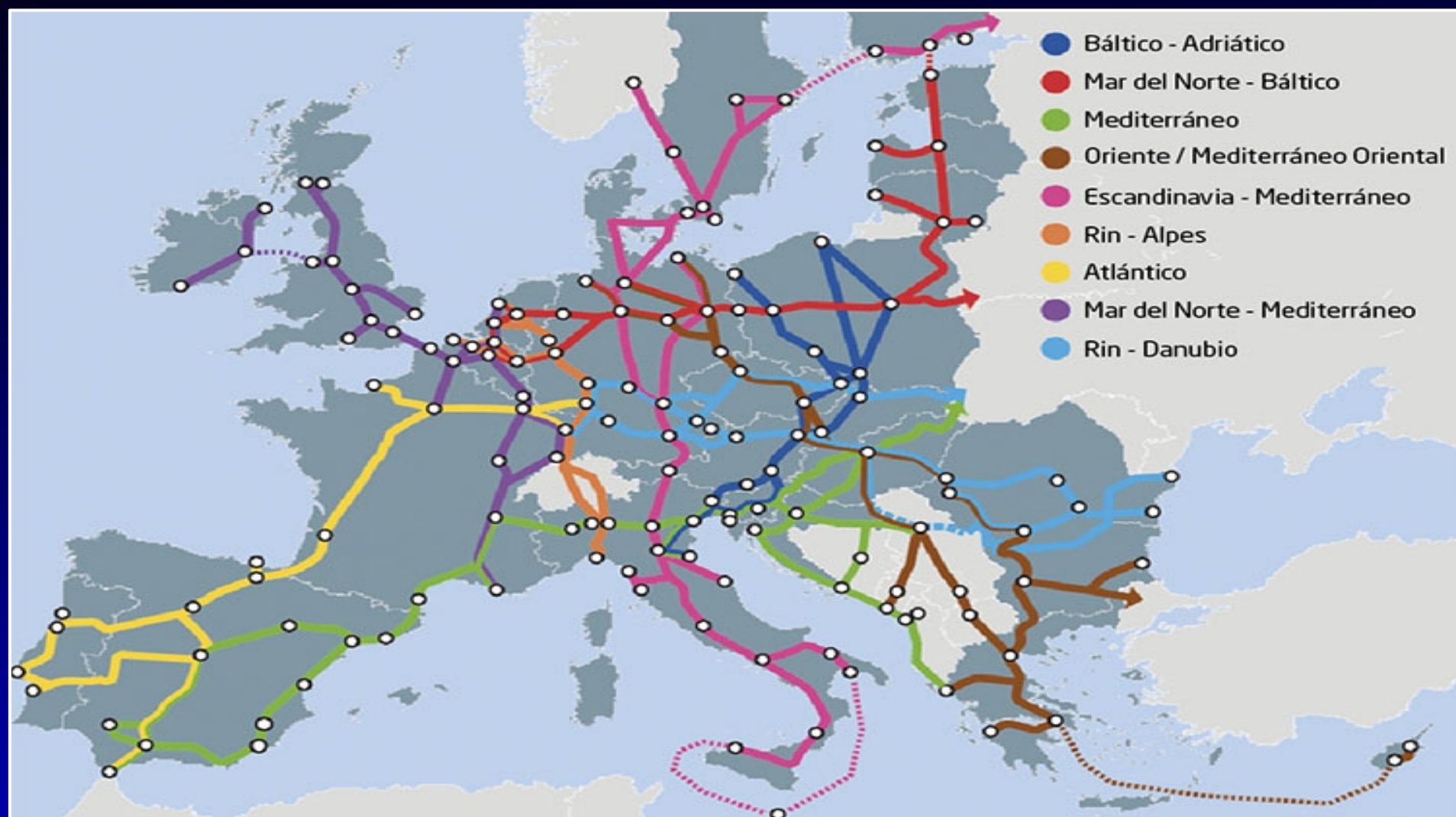
As redes de transporte mundiais

1

RED DE TRANSPORTES Y ÁREAS DE INFLUENCIA

As redes de transporte mundiais

As redes de transporte mundiais

- ◆ Os países desenvolvidos contam com redes de transporte abundantes, densas e ben acondicionadas.
- ◆ Os principais nodos son as grandes cidades, así como os principais puntos estratéxicos das rutas marítimas.

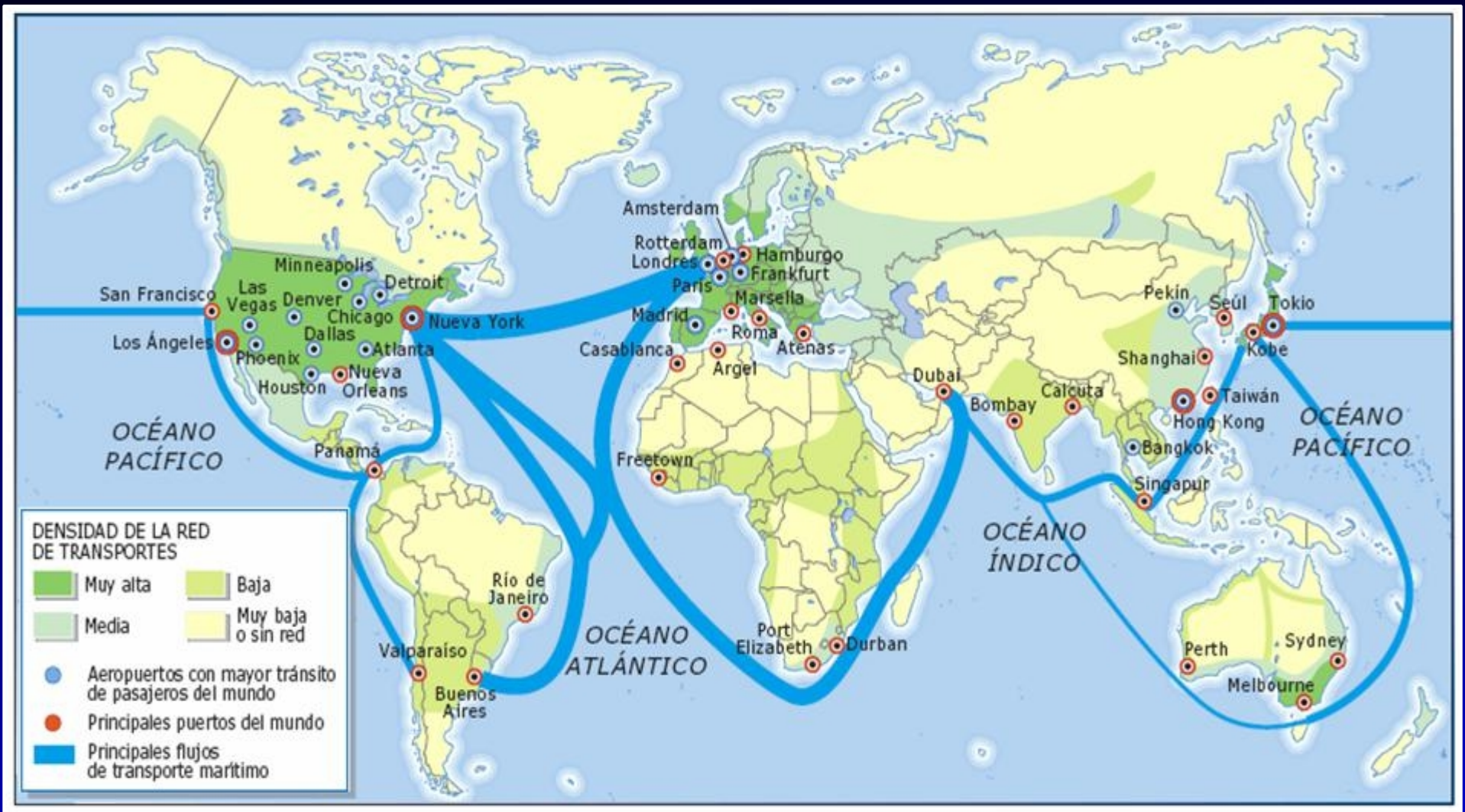

As redes de transporte mundiais

- ★ Entre os principais aeroportos destacan Atlanta, Chicago, Tokio, Londres...
- ★ Os maiores portos son os de Shanghai, Rotterdam, Kobe...
- ★ Os puntos estratéxicos da navegación son os estreitos de Malaca, Ormuz ou Xibraltar ou as canles de Suez e Panamá.

As redes de transporte mundiais

As redes de transporte mundiais

- ◆ Na actualidade, nos países desenvolvidos melloráronse moito os transportes:
- ★ Novos combustibles alternativos, aumento da capacidade de carga, modernización de infraestruturas, intermodalidade, uso de sistemas intelixentes de seguimento...

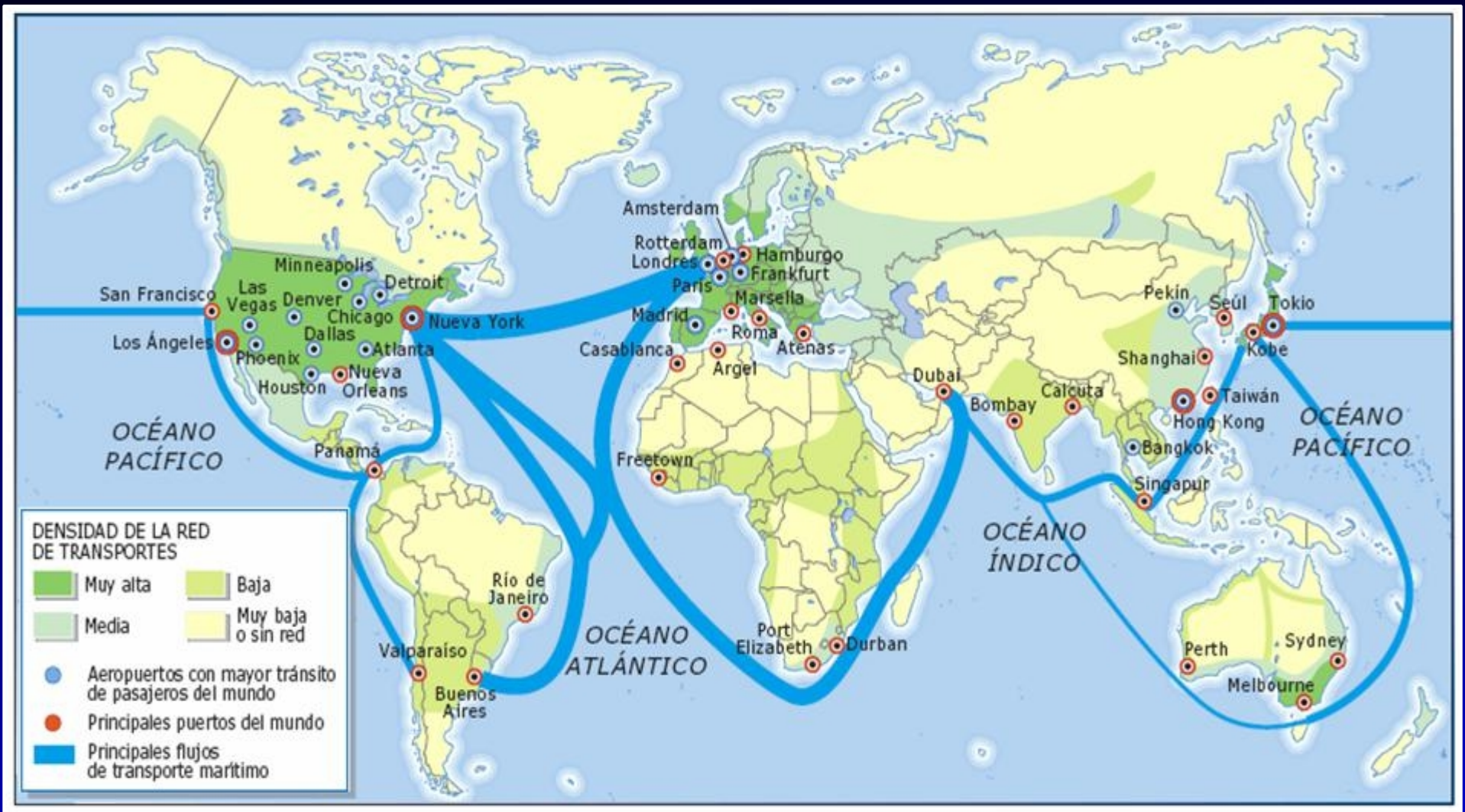

As redes de transporte mundiais

- ◆ Os países menos desenvolvidos presetan redes de transporte escasas, pouco densas e mal acondicionadas.
- ◆ Tamén as rexións pouco poboadas (Siberia, o Ártico, selvas, desertos...) teñen redes moi limitadas ou inexistentes.

As redes de transporte mundiais

Os sistemas de transporte

- ◆ **Transporte terrestre**
 - ★ *Transporte por estrada*
 - ★ *Transporte por ferrocarril*
- ◆ **Transporte marítimo**
- ◆ **Transporte aéreo**

Transporte terrestre

- ◆ O sistema de transporte terrestre é **maioritario a nivel mundial**, polo que as súas infraestruturas son as máis empregadas.
- ◆ Os transportes terrestres debuxan no espazo **dúas redes diferenciadas: a de estradas e a de ferrocarrís.**

Transporte terrestre. Transporte por estrada

- ◆ É o máis usado para o transporte de persoas e mercadorías a **distancias medias e curtas**.
- ◆ As súas principais **vantaxes** son o **acceso directo** desde o punto de partida ao de chegada e a **flexibilidade horaria**.

Transporte terrestre. Transporte por estrada

Transporte terrestre. Transporte por estrada

- ◆ Os inconvenientes son a ***escasa capacidade de carga, o risco de accidentes, a saturación do tráfico e a contaminación.***
- ◆ Unha alta densidade destas redes favorece o control do territorio, a actividade económica e a mobilidade.

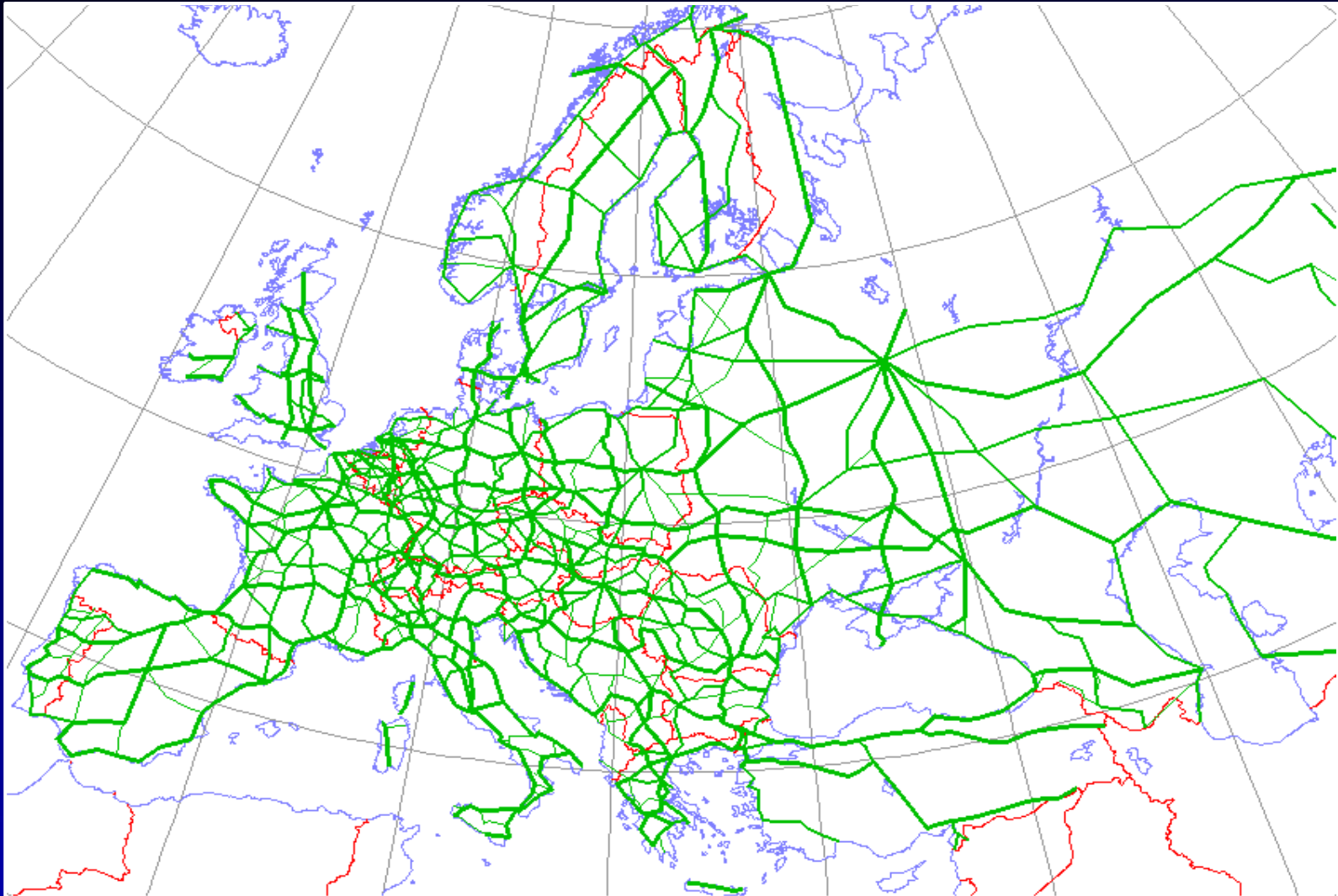
Transporte terrestre. Transporte por estrada

Transporte terrestre. Transporte por estrada

Transporte terrestre. Transporte por estrada

***0 transporte terrestre.
0 transporte por estrada***

Transporte terrestre. Transporte por estrada

Transporte terrestre. Transporte por estrada

0 transporte terrestre. 0 transporte por estrada

Transporte terrestre. Transporte por estrada

Las carreteras de alta capacidad en el mundo

Longitud de la red de autovías y autopistas en km (2019)

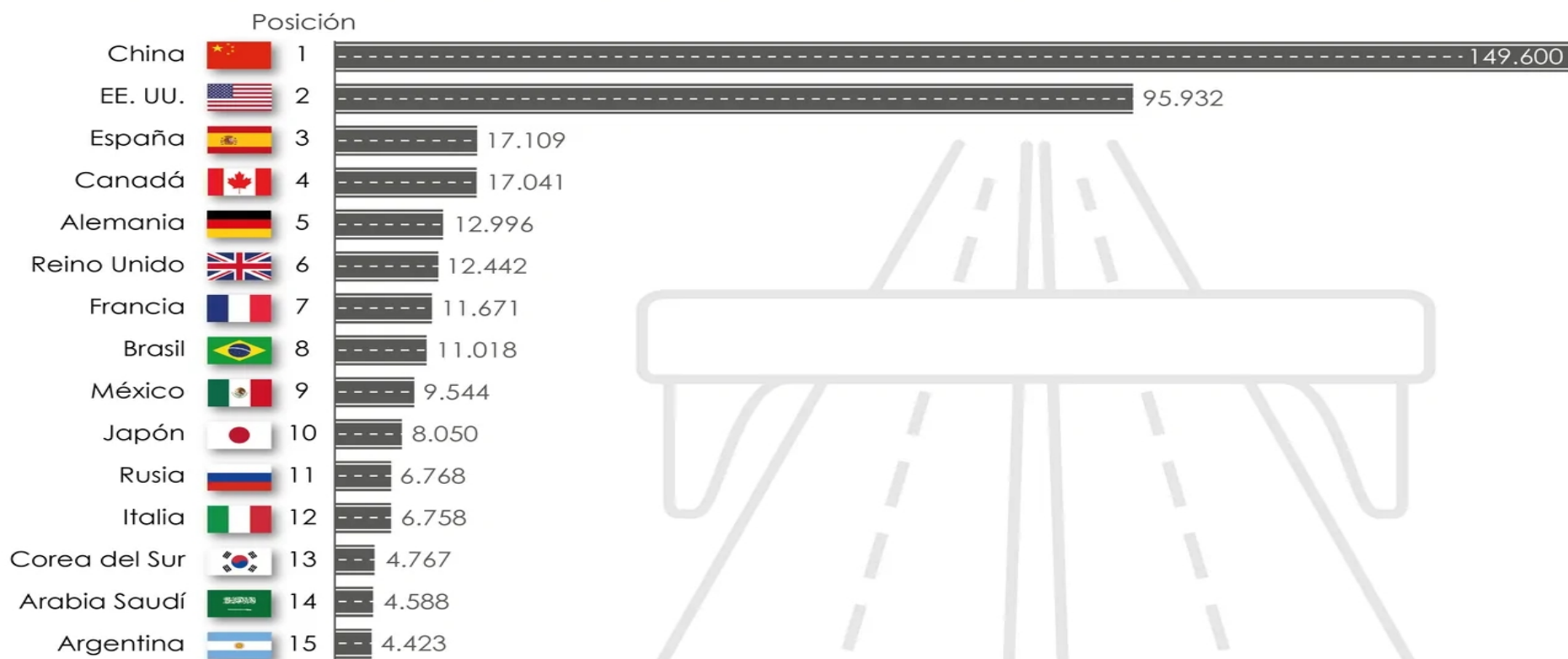

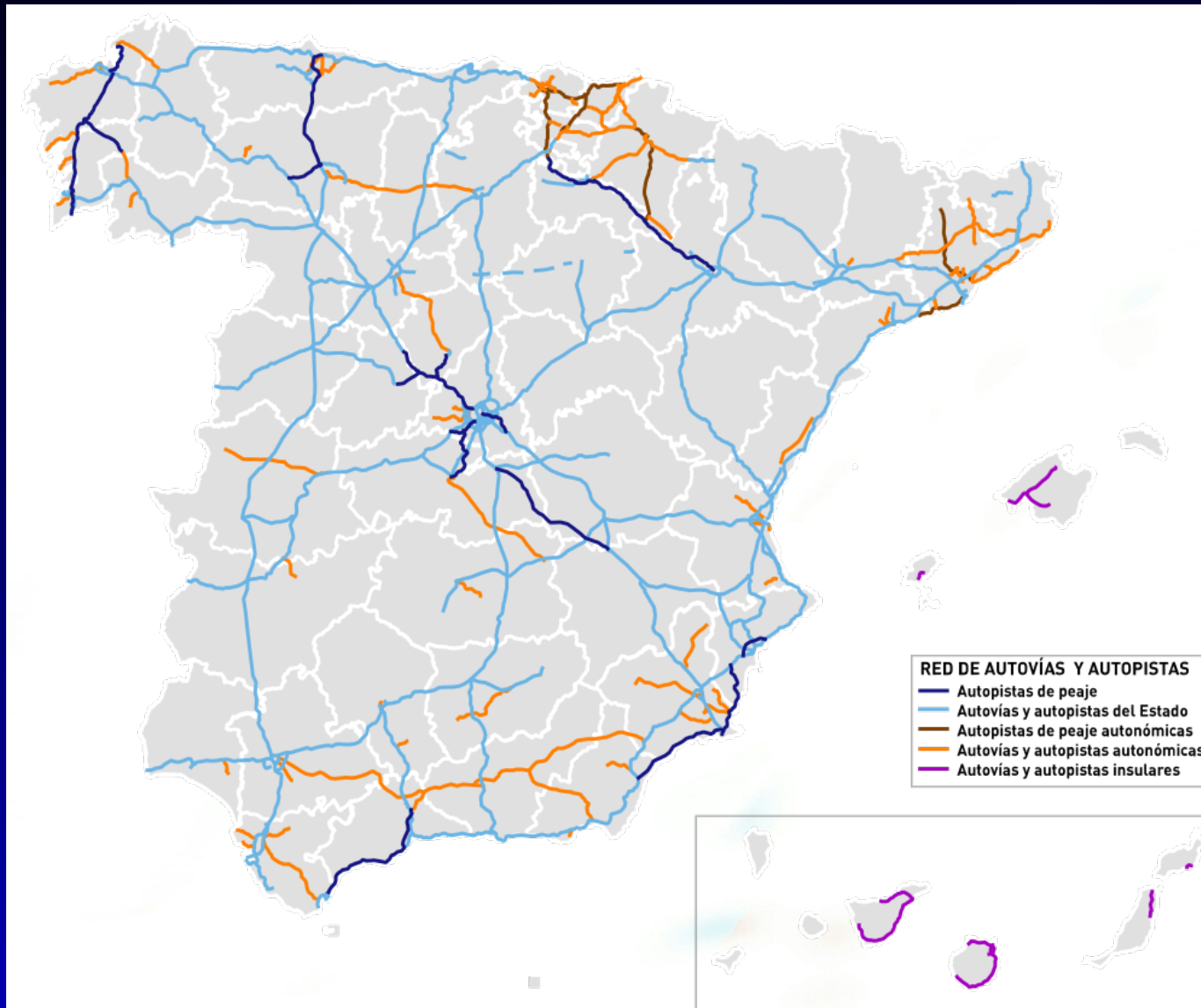
Gráfico:

Abel Gil Lobo (2022)

Fuentes:

UNECE (2021); WawamuStats (2021)

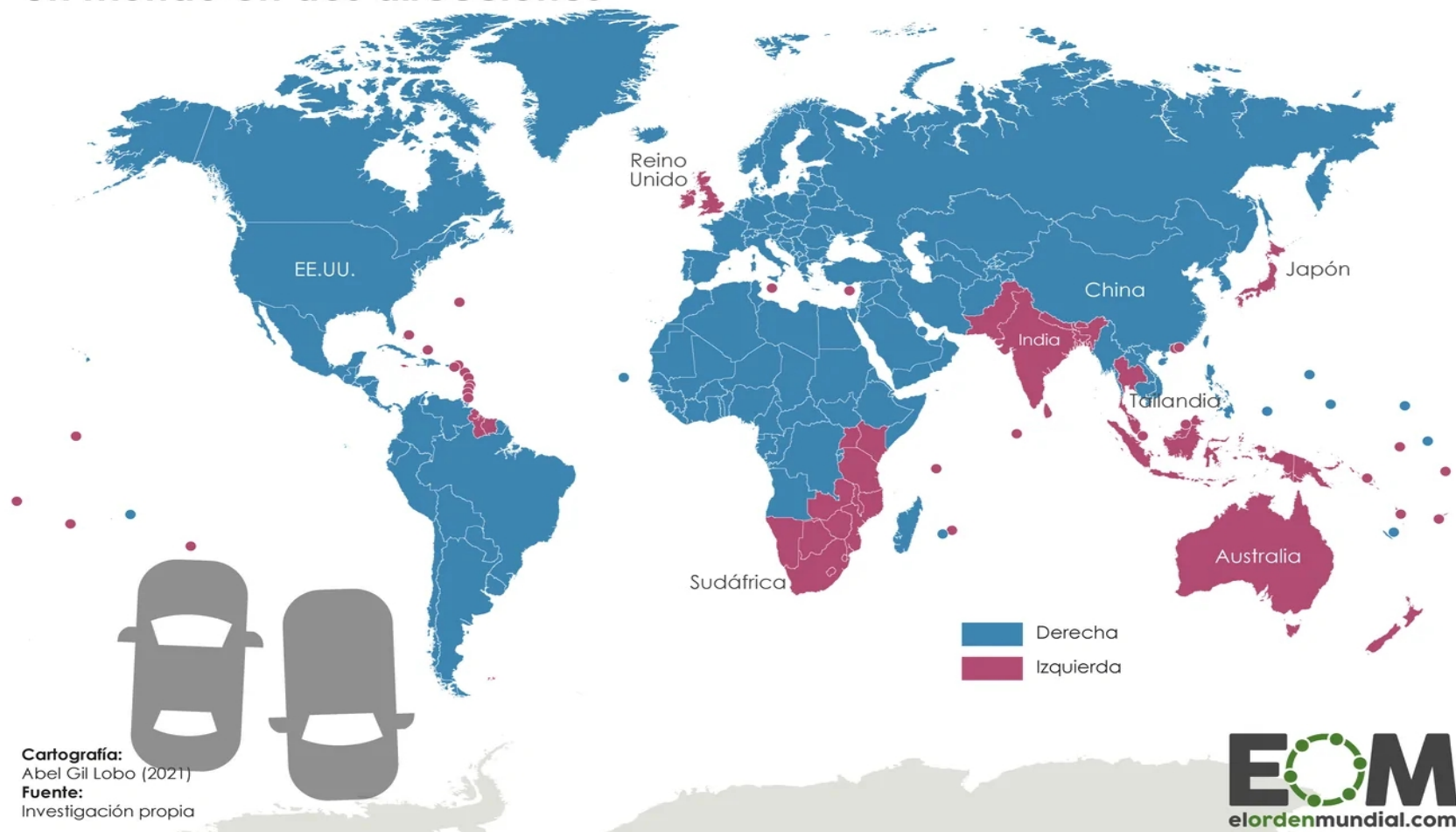
Transporte terrestre. Transporte por estrada

Transporte terrestre. Transporte por estrada

El sentido de la circulación

Un mundo en dos direcciones

Transporte terrestre. Transporte por ferrocarril

- ◆ Úsase para o transporte de persoas e mercadorías a **distancias medias e curtas**.
- ◆ As súas principais **vantaxes** son a **elevada capacidade de carga**, a **seguridade**, a **rapidez** e a **escasa contaminación** (se está electrificado).

Transporte terrestre. Transporte por ferrocarril

Transporte terrestre. Transporte por ferrocarril

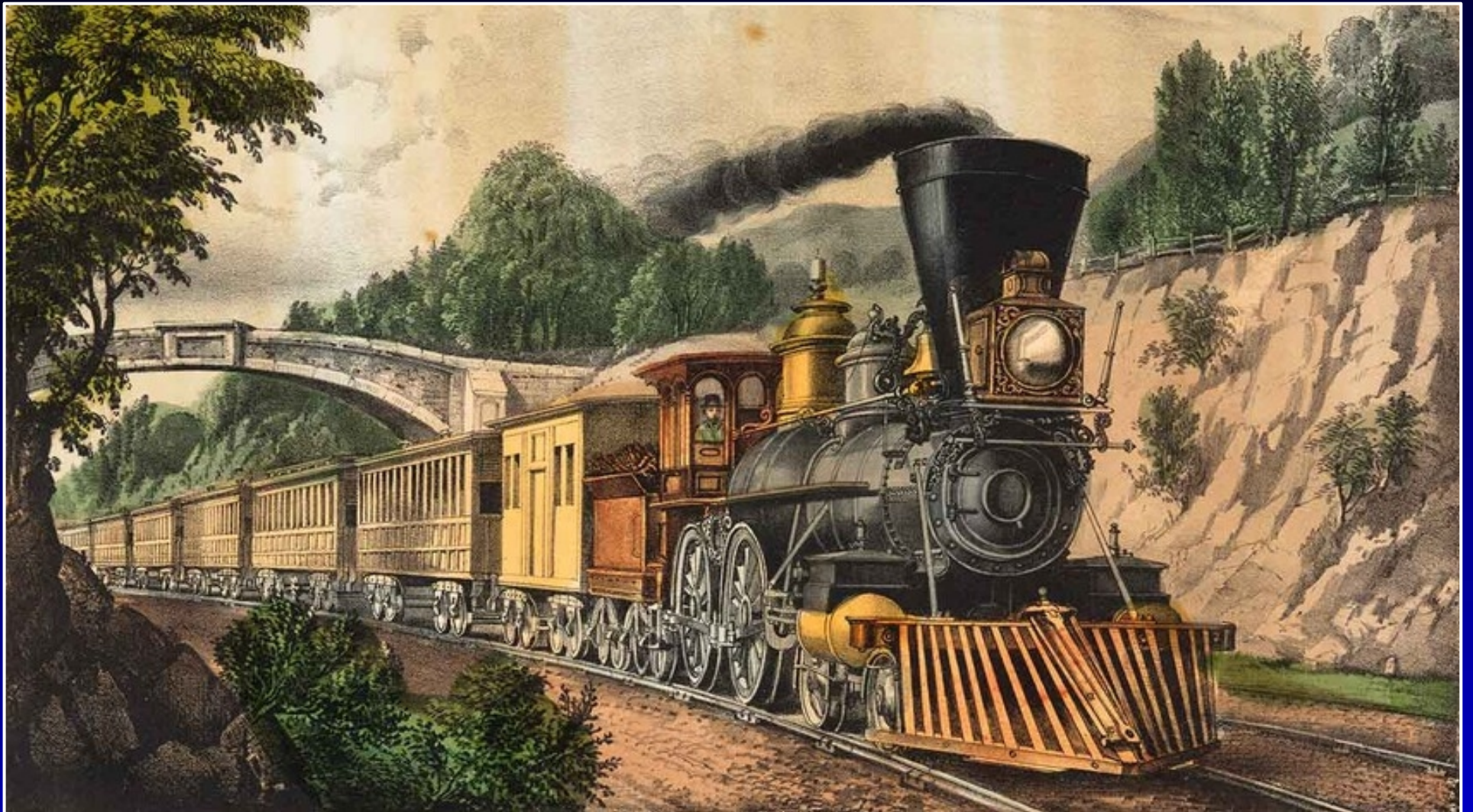
- ◆ Os seus inconvenientes son a ***rixidez do trazado*** e o ***elevado custo*** de construción e mantemento das liñas férreas.
- ◆ Aínda que retrocedera pola competencia da estrada e o avión, agora ***estase a recuperar***.

Transporte terrestre. Transporte por ferrocarril

Transporte terrestre. Transporte por ferrocarril

Transporte terrestre. Transporte por ferrocarril

Transporte terrestre. Transporte por ferrocarril

Transporte terrestre.

Transporte por ferrocarril

- ◆ No transporte de pasaxeiros, os tren de alta velocidade compiten co avión e a estrada nas distancias medias, e o tren de proximidade o fan co automóbil e o autobús nas distancias curtas.
- ◆ No transporte de mercadorías xeneralizáronse os contenedores, que aforra custos.

Transporte terrestre. Transporte por ferrocarril

Transporte terrestre. Transporte por ferrocarril

Los trenes de alta velocidad en el mundo

Longitud de la red en km (2021)

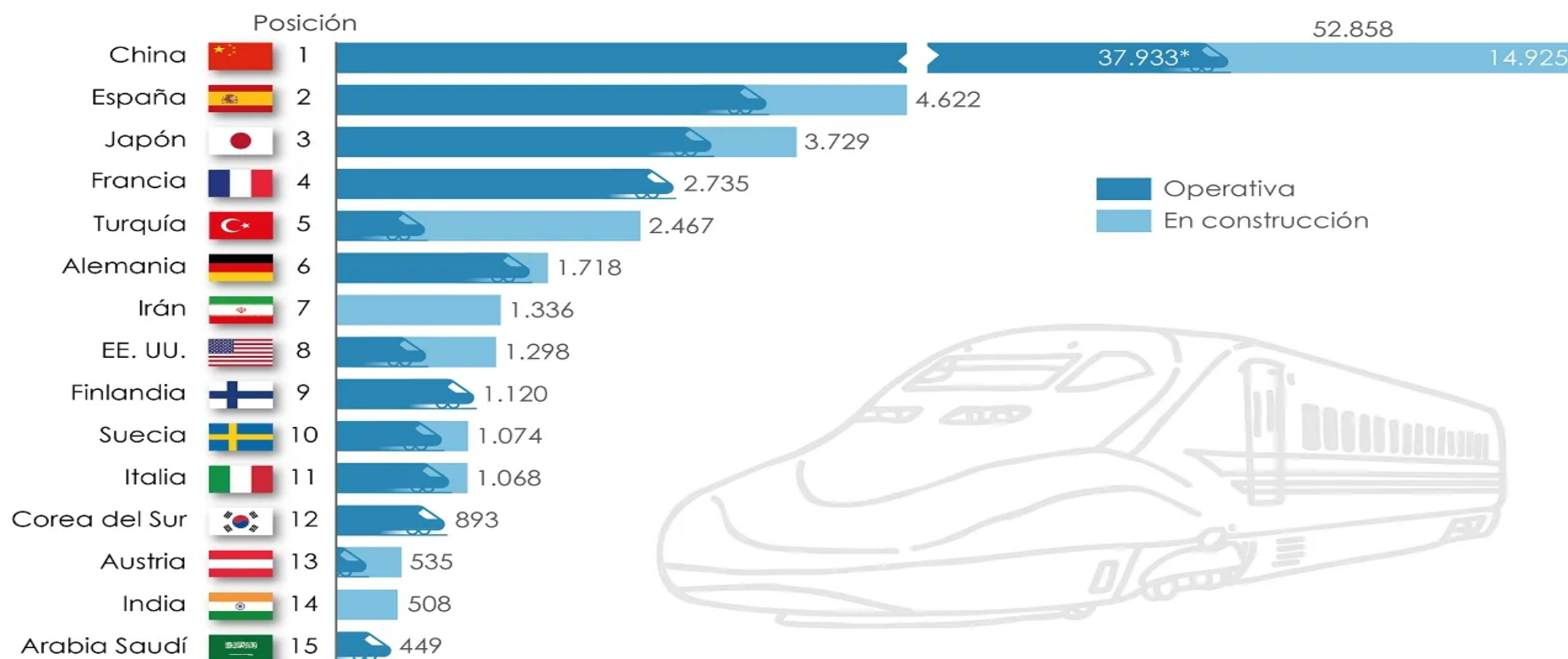

Gráfico:

Abel Gil Lobo (2022)

Fuentes:

UIC (2021) *Excluyendo los datos estimados de Taiwán, que la UIC contabiliza como China

Transporte terrestre. Transporte por ferrocarril

Transporte terrestre. Transporte por ferrocarril

Transporte terrestre. Transporte por ferrocarril

Transporte terrestre. Transporte por ferrocarril

La infraestructura ferroviaria en el mundo

Kilómetros de vías ferroviarias por cada 100 kilómetros cuadrados (2016)

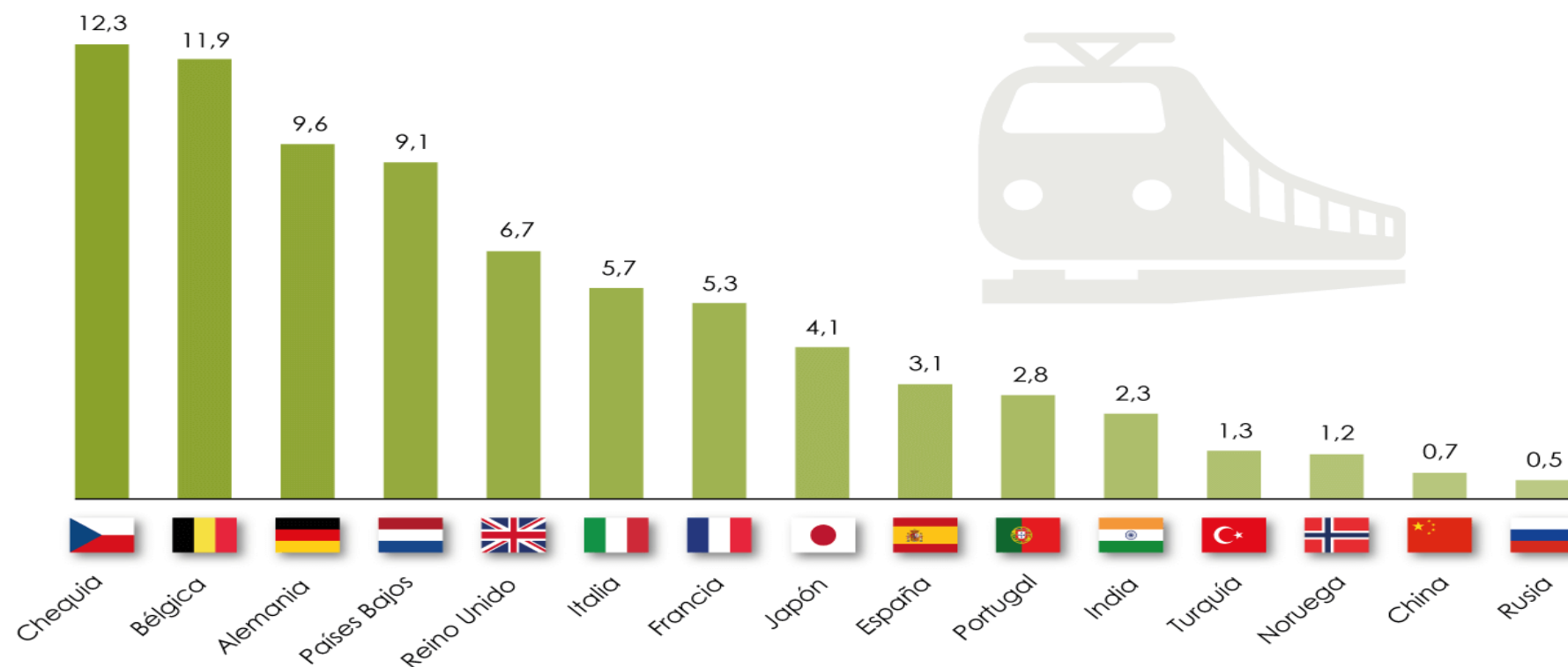

Gráfico:

Álvaro Merino (2020)

Fuente:

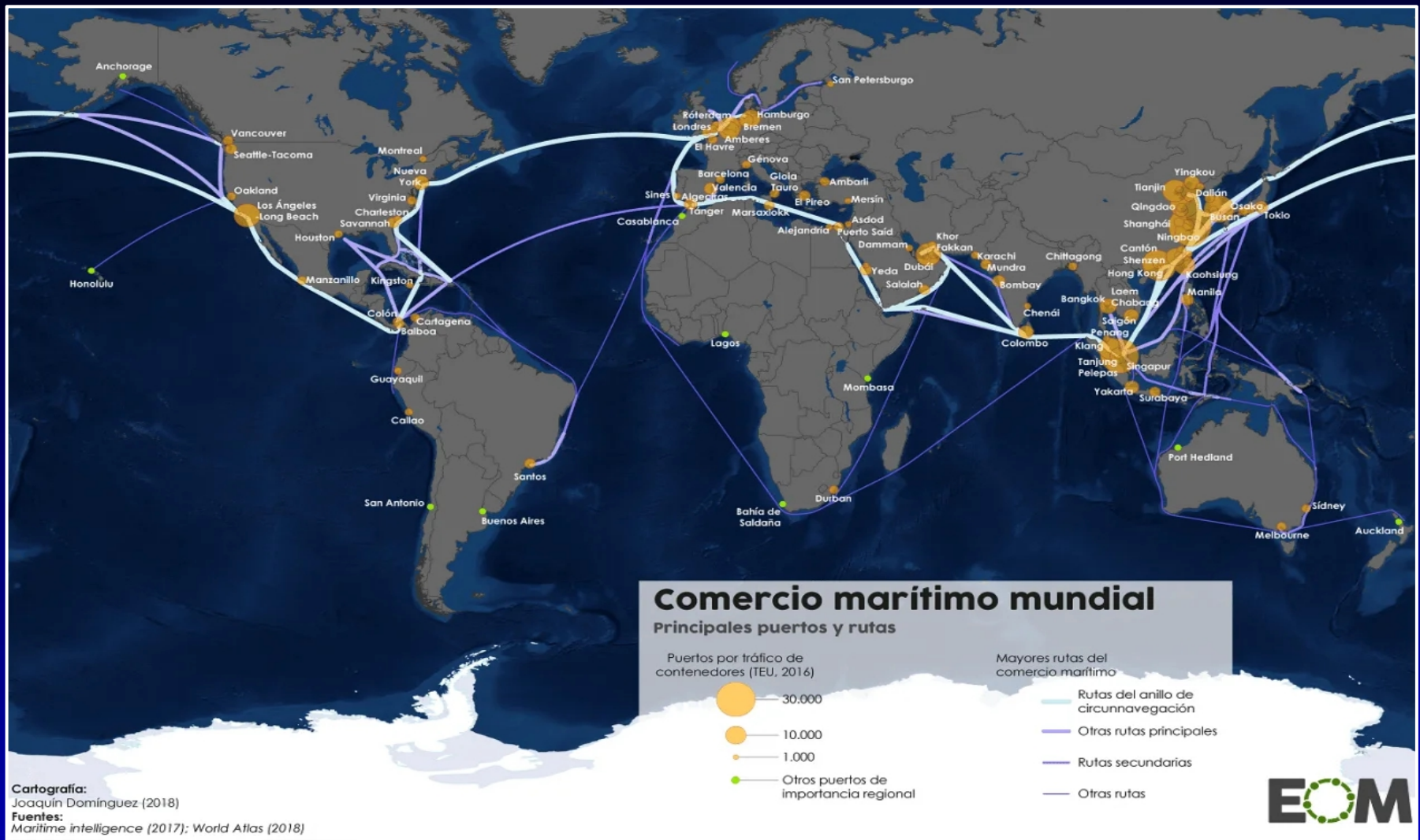
Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económicos (2016)

Transporte marítimo

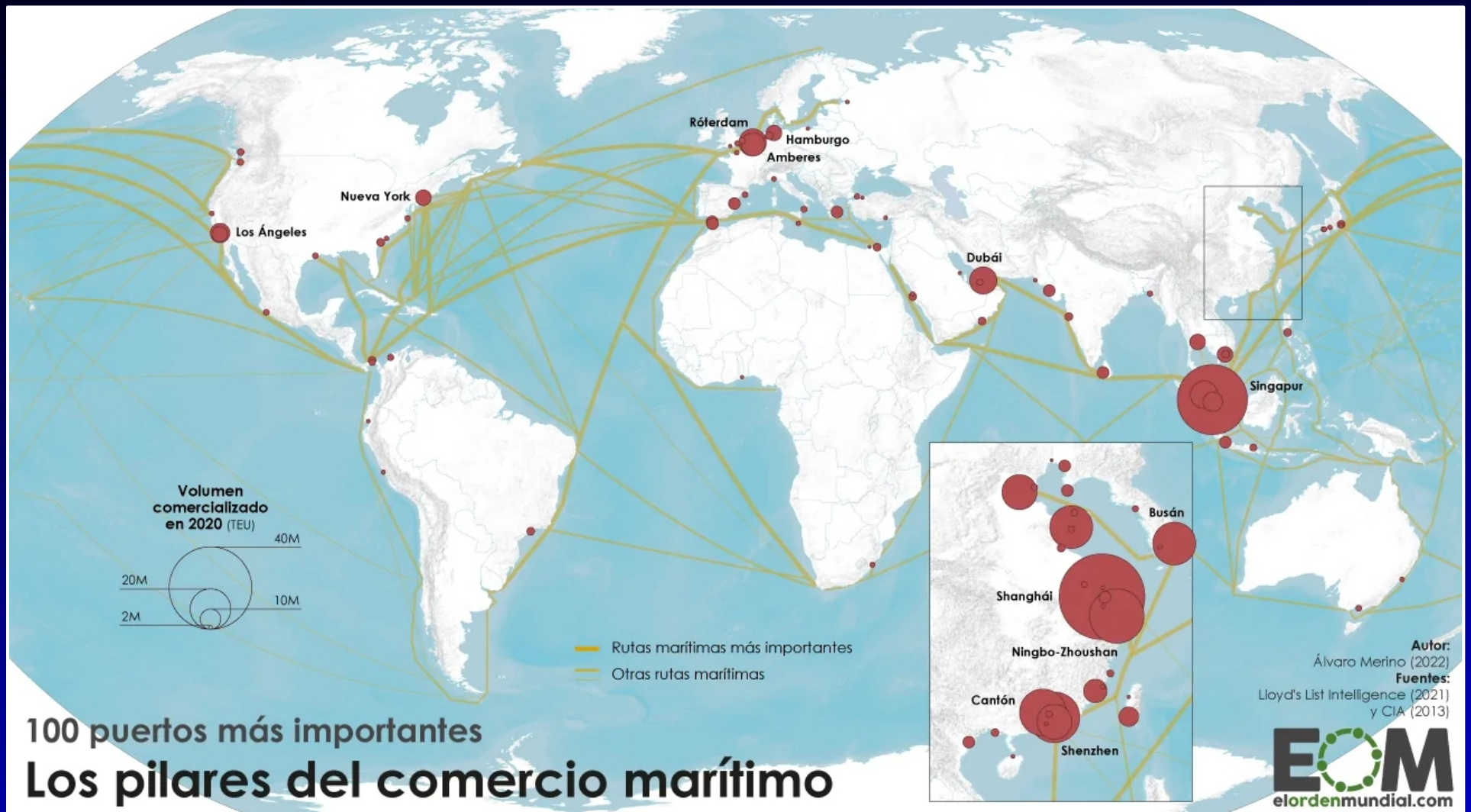
- ◆ O barco é o mellor medio para trasladar ***mercadorías pesadas e voluminosas*** (petróleo, cereais, minerais...) a ***longas distancias***.
- ◆ As vantaxes son a ***capacidade de carga*** e o ***baixo custo***.
- ◆ Os inconvenientes son a súa ***lentitude*** e o risco de ***contaminación das augas***.

Transporte marítimo

Transporte marítimo

Transporte marítimo

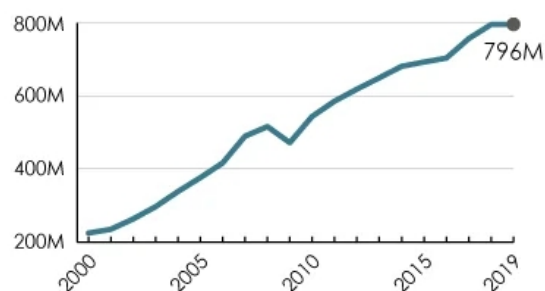
- ◆ Os barcos mercantes tenden a ser máis grandes, a especializarse nunha mercadoría e a xeneralizar o **sistema de contenedores**. Os **portos** adaptáronse para axilizar e uniformizar a carga.
- ◆ O **transporte de pasaxeiros** é reducido, e apenas se empregan transbordadores entre illas ou entre beiras de estreitos.

Transporte marítimo

Los contenedores, la pieza angular del comercio mundial

Evolución del tráfico portuario de contenedores (contenedores estándar de 6m)

57% Cantidad de bienes comercializados que viajan en contenedores por mar

5.498 Buques portacontenedores en activo

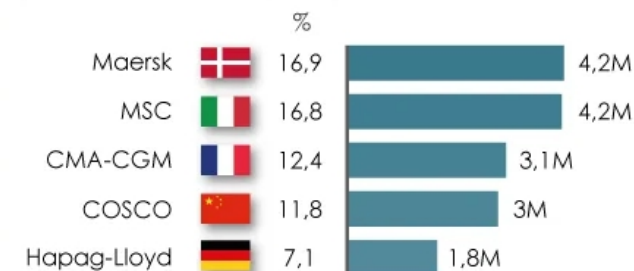
+238% Aumento de los costes del flete marítimo en el último año

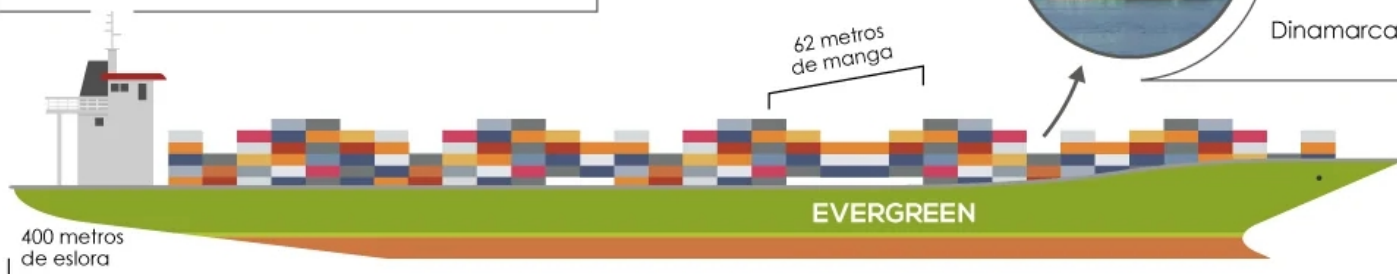
Capacidad: 33 o 66m³
Carga: 21.700 o 26.500kg

*El **Ever Ace**, perteneciente a la empresa taiwanesa Evergreen, es el barco contenedor más grande del mundo: tiene una capacidad de **23.992** contenedores de 6m*

Operadores de contenedores más importantes (contenedores de 6m, 2021)

Países con las mayores flotas de buques portacontenedores (por nacionalidad del operador, tonelaje bruto, 2021)

Infografía:

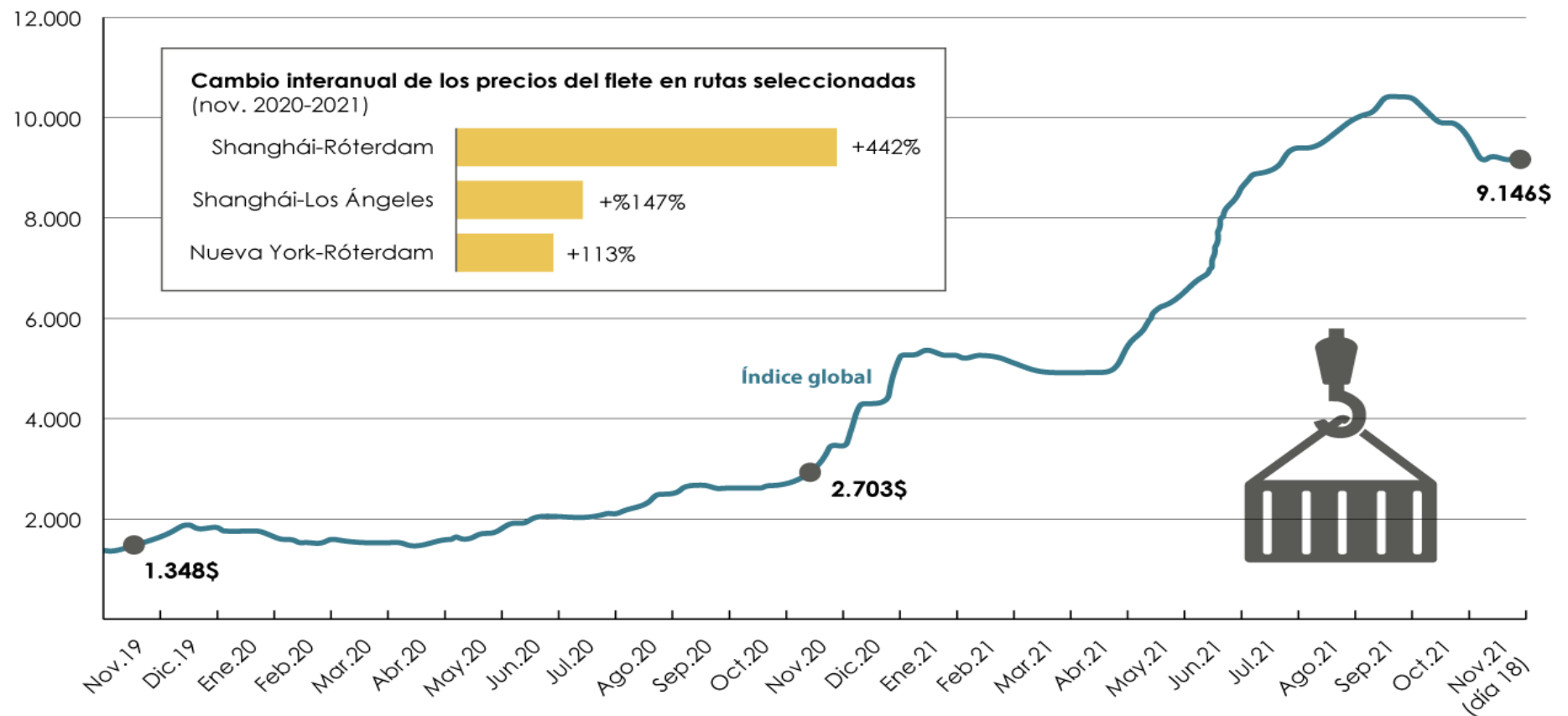
Álvaro Merino (2021)

Fuentes:
Banco Mundial (2019); Alphaliner (2021); Drewry (2021); Freepik

EOM
elordenmundial.com

Transporte marítimo

Enviar un contenedor es hoy seis veces más caro que hace dos años
Evolución semanal del coste del flete de un contenedor estándar de 12 metros (\$)

Transporte marítimo

Transporte marítimo

Transporte marítimo

Transporte aéreo

- ◆ O avión emprégase para o transporte de ***pasaxeiros*** a longas distancias e para ***mercadorías perecedoiras, urxentes ou de pouco volume e alto valor.***
- ◆ As vantaxes son a ***rapidez***, a ***seguridade*** e a ***independencia*** das características xeográficas.

Transporte aéreo

Transporte aéreo

Transporte aéreo

- ◆ Os **inconvenientes** son os altos ***gastos*** de explotación e mantemento, o elevado prezo e consumo de ***combustible*** e a ***contaminación*** xerada.
- ◆ Na actualidade o transporte de pasaxeiros está **potenciado** polas compañías de baixo custo ou o incremento de voos rexionais.

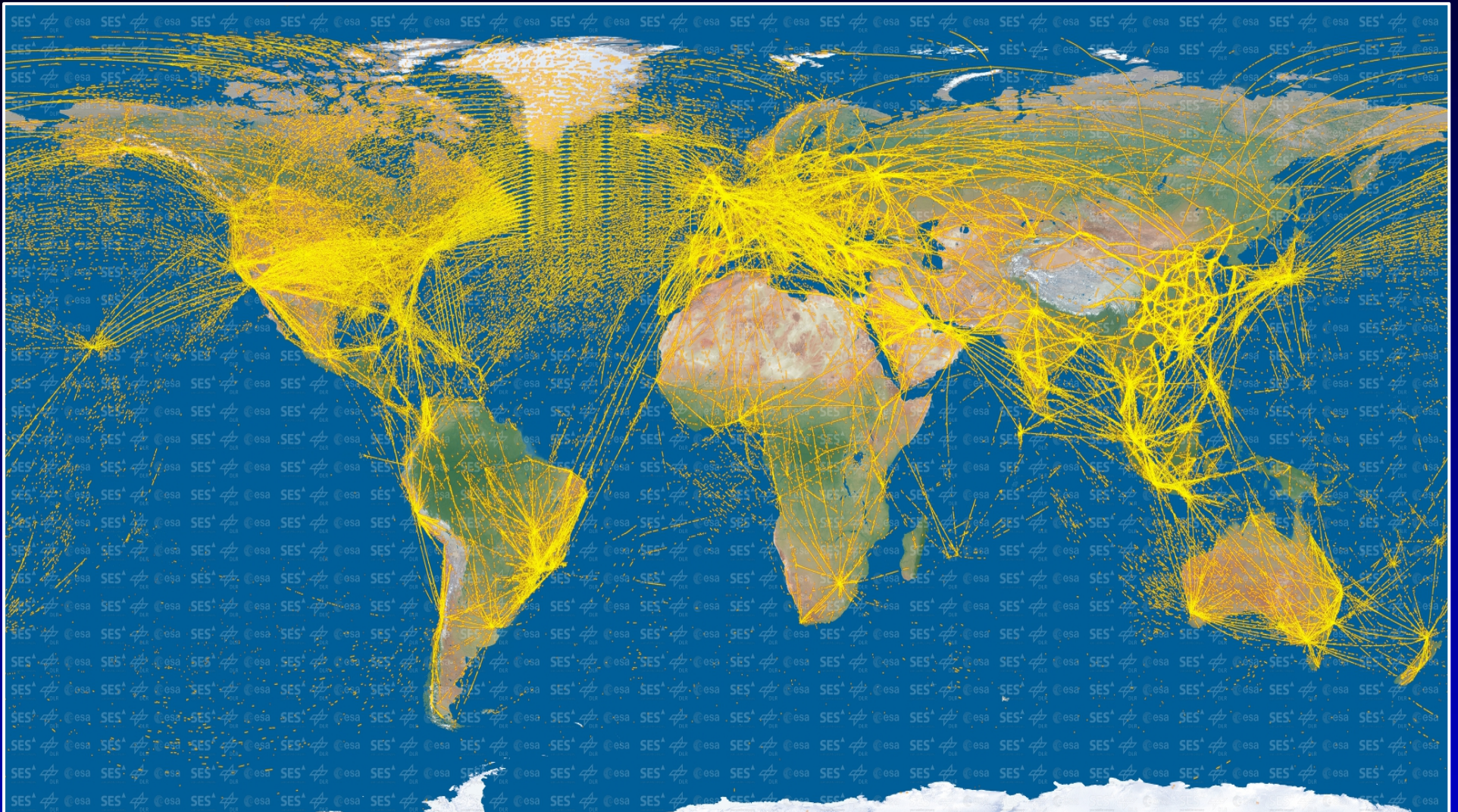
Transporte aéreo

El avión, ¿una solución (cada vez más cara) para la crisis del transporte?
Precio internacional por cada kilogramo de carga (en \$ de EE.UU.)

Gráfico:
José Luis Marín (2021)
Fuente:
The Baltic Exchange (2021)

Transporte aéreo

Transporte aéreo

- O transporte de **mercadorías** intenta aproveitar a situación dos aeroportos en grandes áreas urbanas, industriais e de servizos.
- Estes requerimentos obrigaron a acondicionar os **aeroportos** (novas pistas, novas terminais para pasaxeiros e mercadorías, enlaces co transporte terrestre...).

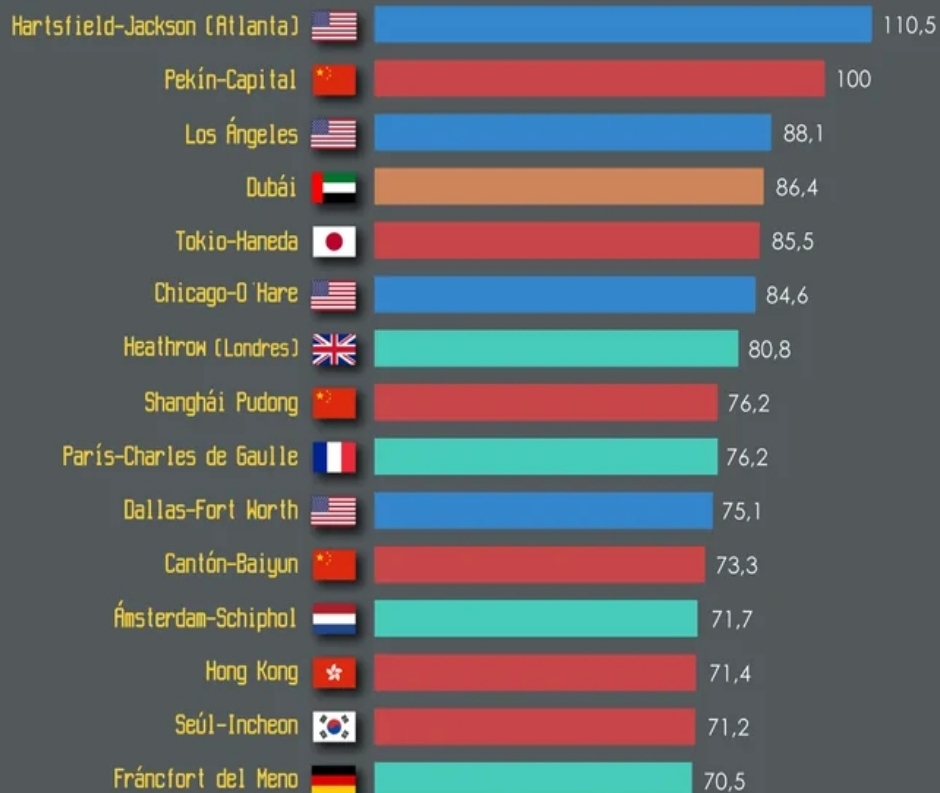
Transporte aéreo

Los hubs de la aviación internacional

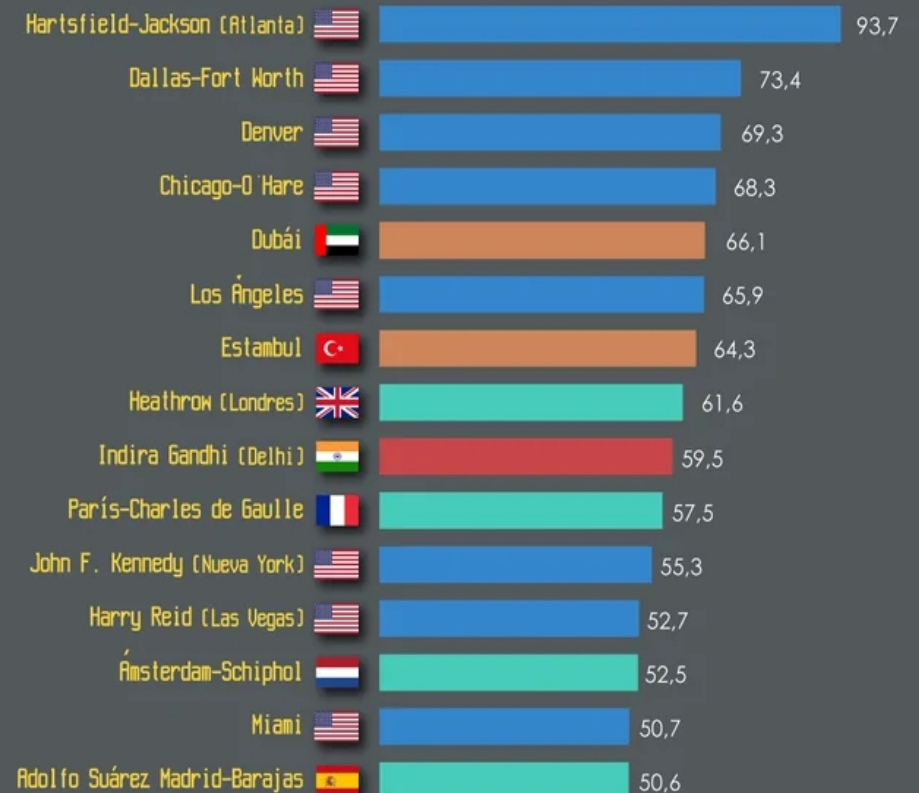
Aeropuertos con mayor tránsito de pasajeros (millones de personas)

■ Estados Unidos ■ Asia ■ Europa ■ Oriente Próximo

2019

2022

Transporte aéreo

Transporte aéreo

Transporte aéreo

O turismo

O turismo

- O turismo é o ***desprazamento temporal*** de persoas (entre un día a un ano) desde o seu lugar de residencia a outros lugares, xeralmente ***por ocio***.
- Na actualidade a actividade turística está moi ***diversificada***, debido á súa ***democratización***.

As modalidades turísticas

- ◆ **Turismo de sol e praia,** praticado nas zonas litorais con clima suave e boa oferta de servizos turísticos.
- ◆ **Turismo náutico e de balneario,** baseado nos deportes acuáticos e nos centros termiais de saúde e benestar.

As modalidades turísticas

SPAIN

SPAIN IS BEAUTIFUL
AND "DIFFERENT."
VISIT SPAIN.

 Instituto de Turismo de España
PUBLISHED BY THE SPANISH TOURISM COUNCIL (INSTITUTO DE TURISMO DE ESPAÑA)

SPAIN IS "DIFFERENT"
VISIT SPAIN

 Instituto de Turismo de España
PUBLISHED BY THE SPANISH TOURISM COUNCIL (INSTITUTO DE TURISMO DE ESPAÑA)

Spain is different

 Instituto de Turismo de España
PUBLISHED BY THE SPANISH TOURISM COUNCIL (INSTITUTO DE TURISMO DE ESPAÑA)

As modalidades turísticas

As modalidades turísticas

As modalidades turísticas

As modalidades turísticas

- ◆ **Turismo de montaña e de aventura**, que inclúe actividades como o esquí, o sendeirismo, o alpinismo ou o barranquismo.
- ◆ **Turismo rural e de natureza**, en espazos rurais e protexidos, relacionado co ecoturismo e co contacto coa vida tradicional.

As modalidades turísticas

As modalidades turísticas

As modalidades turísticas

- ◆ **Turismo cultural**, centrado nas visitas ás cidades históricas, monumentos, museos e eventos culturais.
- ◆ **Turismo de negocios, congresos e convencións**, ligado ás grandes cidades e ás boas comunicacións.

As modalidades turísticas

As modalidades turísticas

As modalidades turísticas

As modalidades turísticas

As modalidades turísticas

- ◆ **Turismo relixioso**, con peregrinacións a lugares sagrados como Roma, Santiago de Compostela, Xerusalén ou A Meca.
- ◆ Ultimamente están a xurdir novas modalidades como o **turismo deportivo, gastronómico ou de saúde**.

As modalidades turísticas

Áreas turísticas

- ◆ As principais áreas emisoras e receptoras de turismo son **Europa e Estados Unidos**.
- ◆ En Europa destacan o Mediterráneo, os Alpes e cidades históricas (París, Londres, Roma...). Nos Estados Unidos, California e Florida e grandes cidades (Nova York...).

As modalidades turísticas

As modalidades turísticas

As modalidades turísticas

As modalidades turísticas

As modalidades turísticas

Áreas turísticas

- ◆ ***Outros destinos turísticos*** importantes son México e o Caribe (clima tropical); os países de Europa do leste (prezo competitivo): China, India ou Tailandia (cultura e prezo); norte de África (ubicación e patrimonio); algúns países africanos (safaris)...

Áreas turísticas

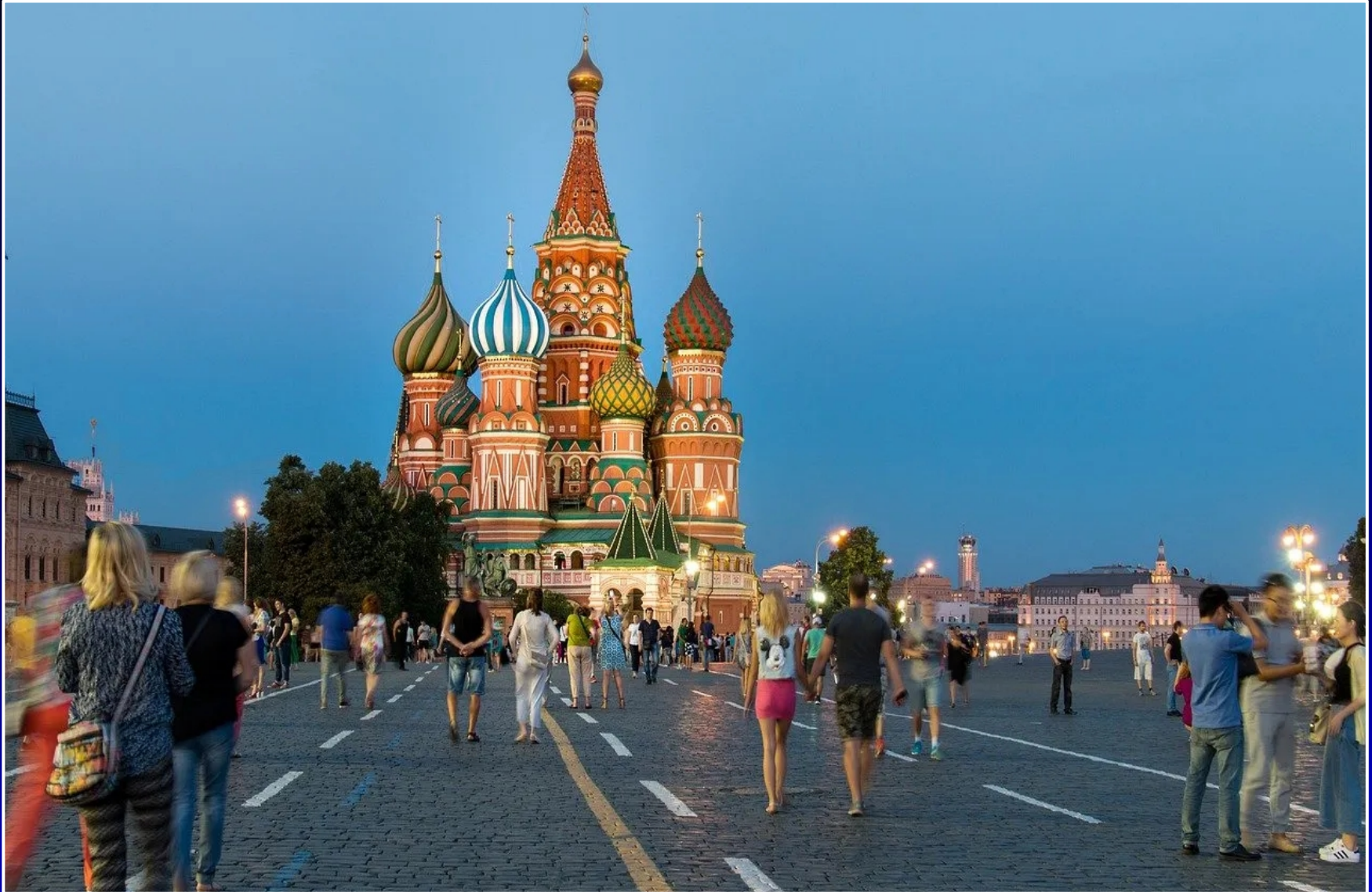
- ◆ Os países menos desenvolvidos teñen menor peso no turismo internacional debido á falta de infraestruturas, á inseguridade ou á inestabilidade política.
- ◆ O turismo pode ser unha importante fonte de ingresos para o seu desenvolvemento.

Áreas turísticas

Áreas turísticas

Áreas turísticas

Áreas turísticas

Áreas turísticas

Áreas turísticas

Potencias turísticas

Países más visitados en millones de turistas (2018)

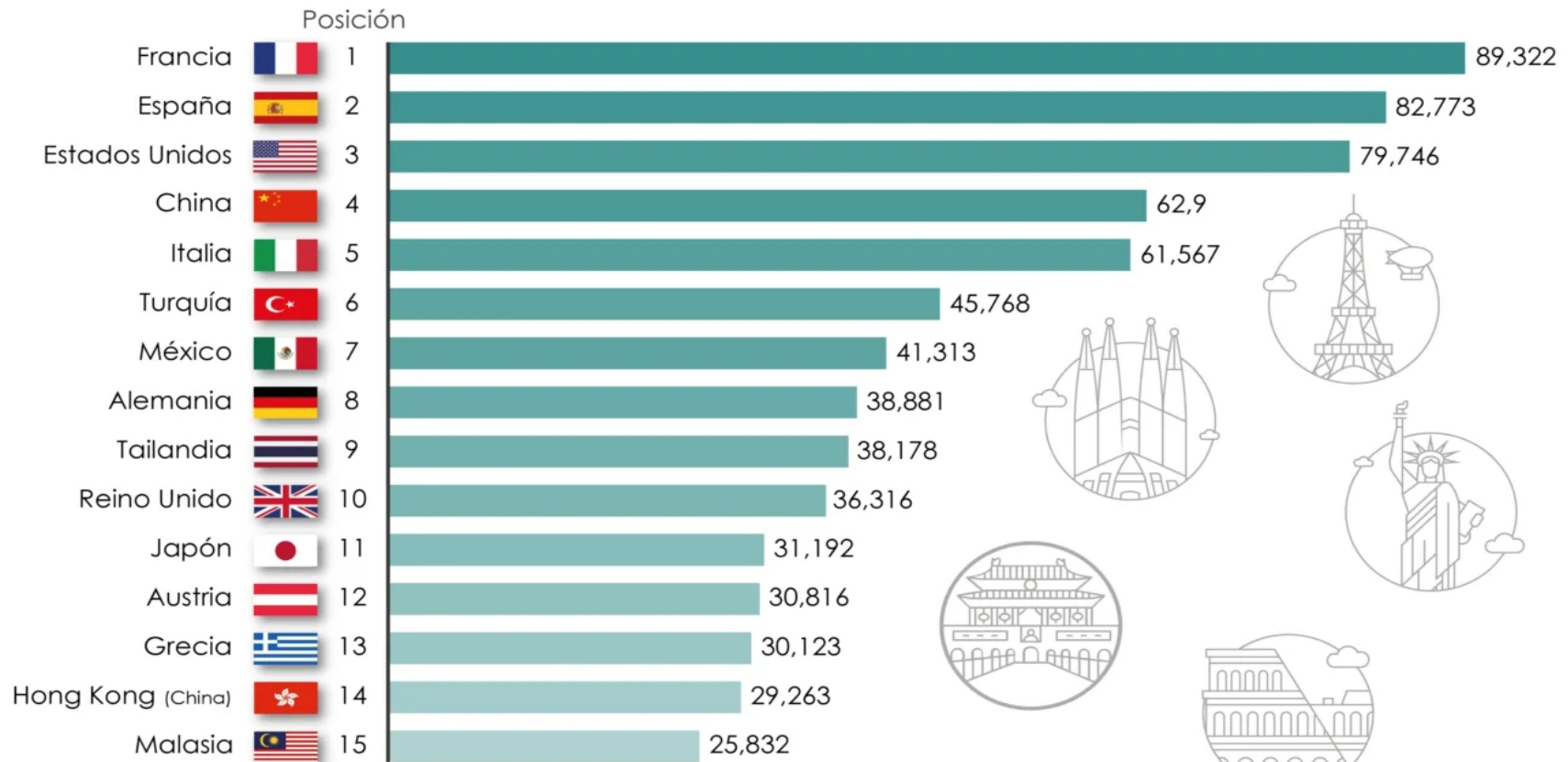

Gráfico:
Abel Gil Lobo (2020)
Fuentes:
Banco Mundial (2019)

Áreas turísticas

Potencias turísticas

Países que más ingresos obtienen en millones de \$ (2018)

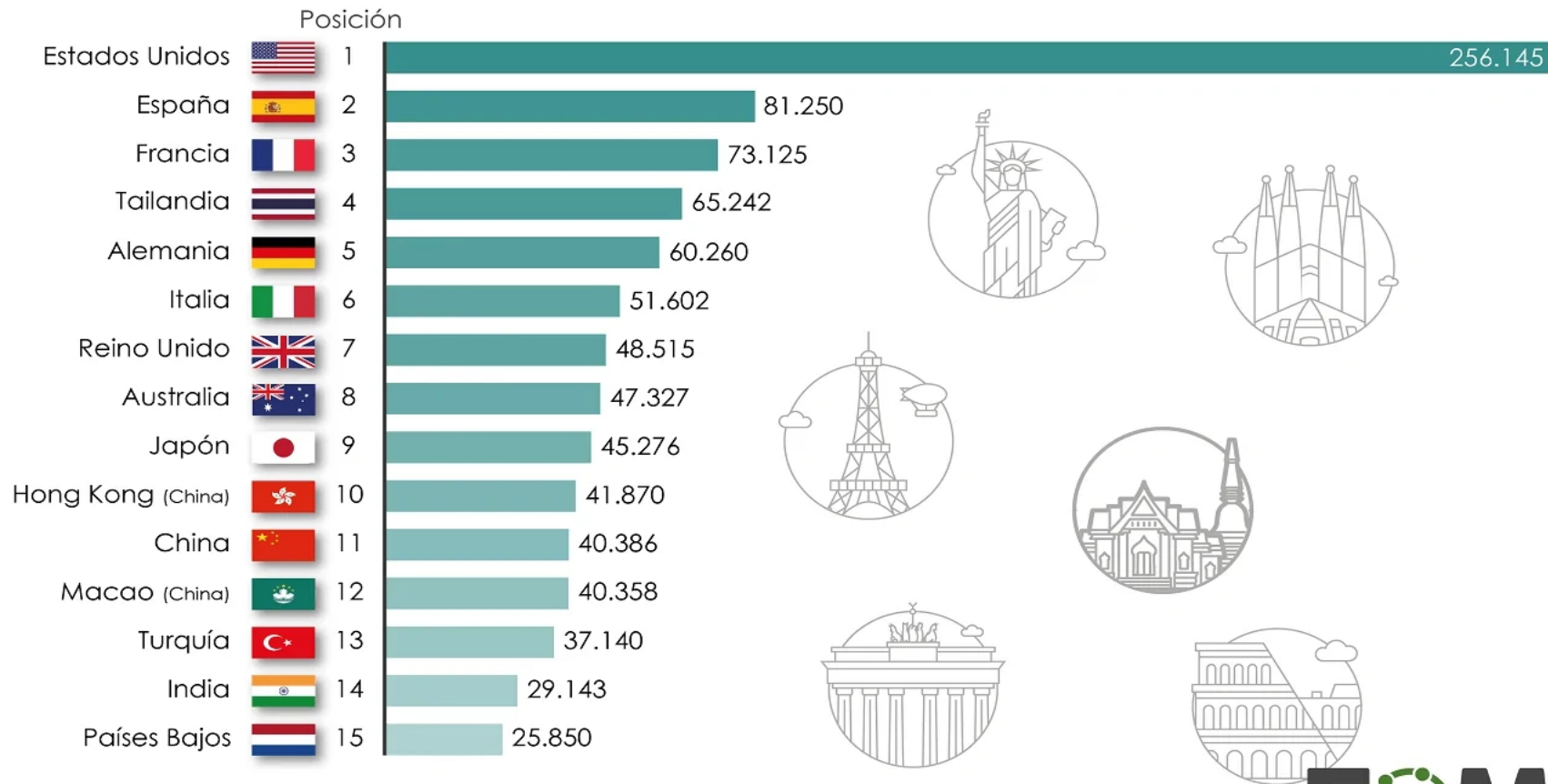
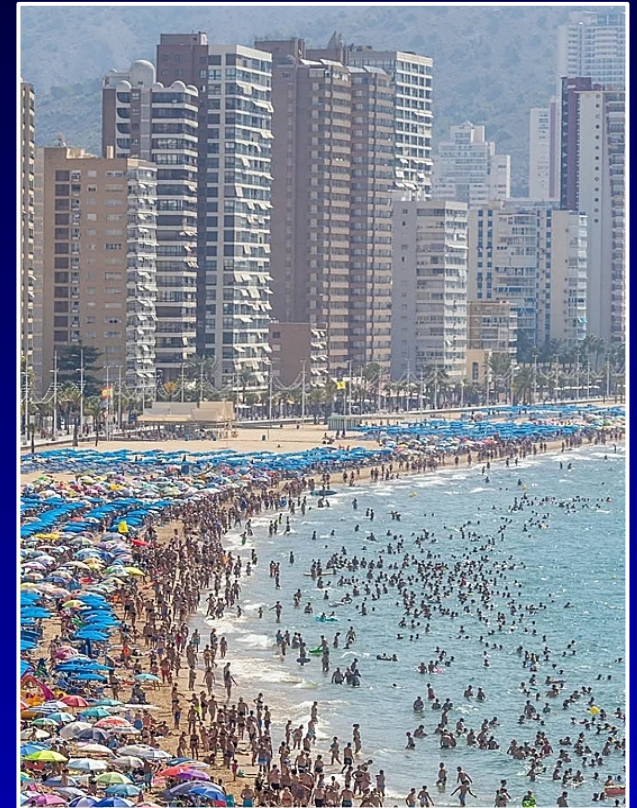

Gráfico:
Abel Gil Lobo (2020)
Fuentes:
Banco Mundial (2019)

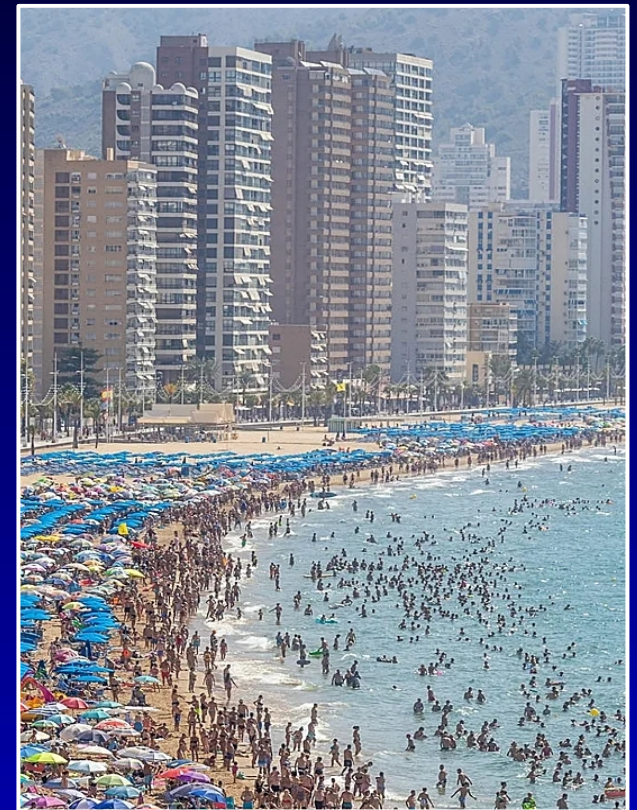
Efectos do turismo

- ◆ O enorme crecemento do turismo de masas provocou repercusións positivas e negativas nas zonas de destino:
- ★ ***Efectos económicos***
- ★ ***Efectos demográficos e sociais***
- ★ ***Efectos ambientais***

Efectos do turismo

- ◆ Na **economía** dos países que o reciben, o turismo crea emprego directo e indirecto, é fonte de ingresos e estimula outras actividades económicas (construción, comercio...).
- ◆ Tamén provoca precariedade laboral, a subida de prezos e a especulación do solo.

Efectos do turismo

El turismo como motor de la economía

% del PIB y % del empleo (empresas con contacto directo con visitantes, 2018)

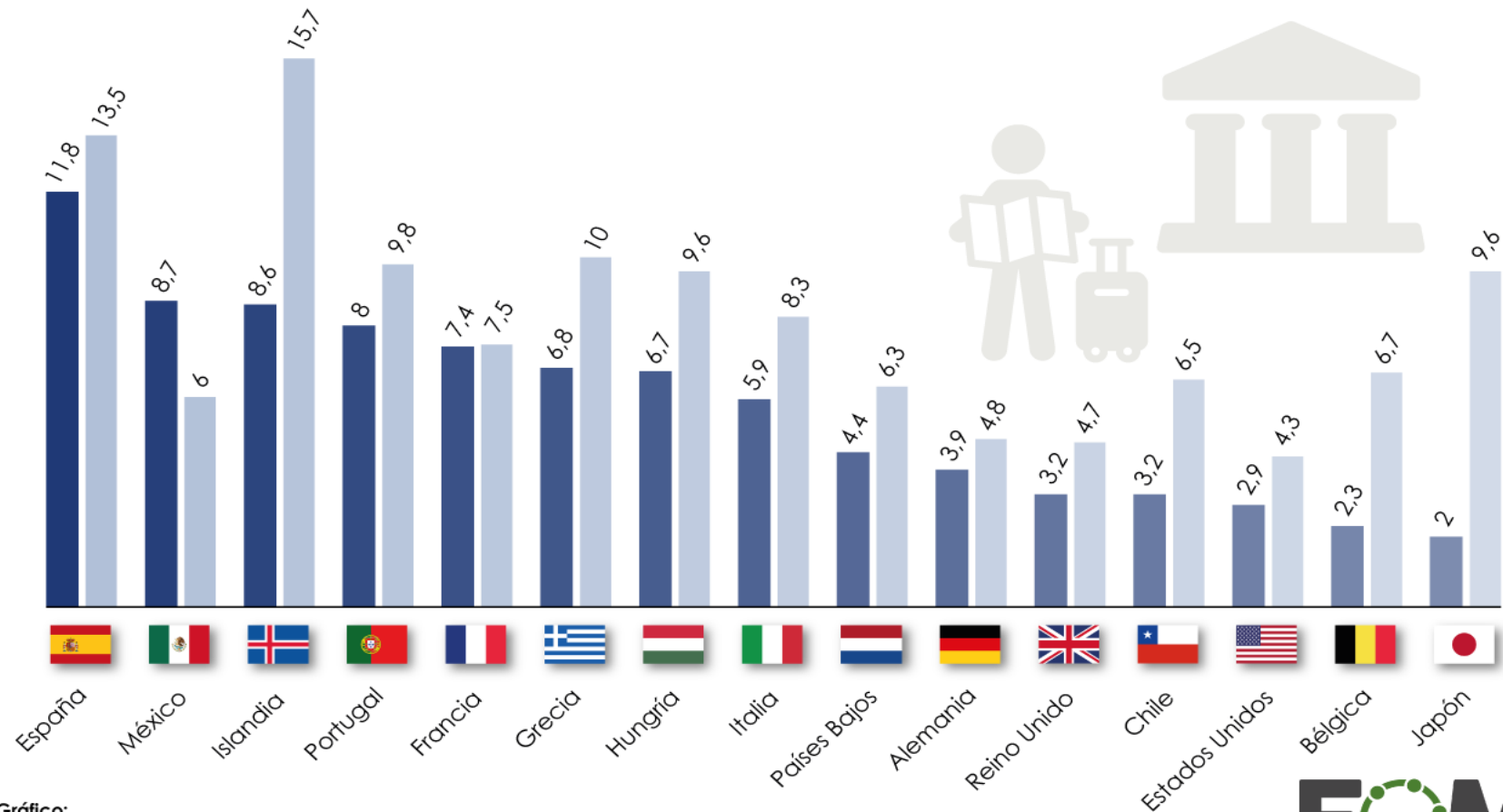

Gráfico:

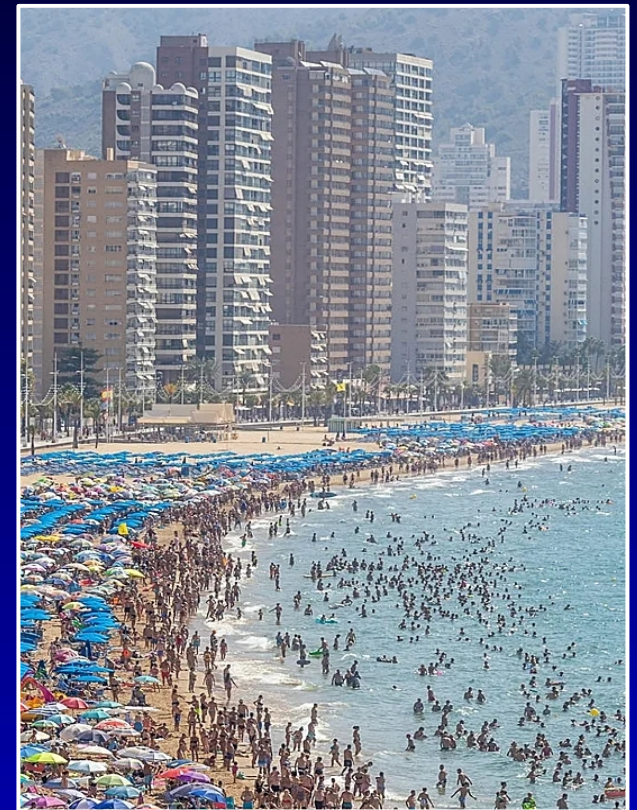
Álvaro Merino (2020)

Fuente:

OCDE Tourism Trends and Policies (2020)

Efectos do turismo

- ◆ A nivel **social e demográfico**, o turismo pode deter a emigración en zonas rurais, pero tamén atraer poboación cara as áreas turísticas, favorecendo o crecemento urbano.
- ◆ A chegada masiva de visitantes pode saturar os servizos públicos e modificar a estrutura social.

Efectos do turismo

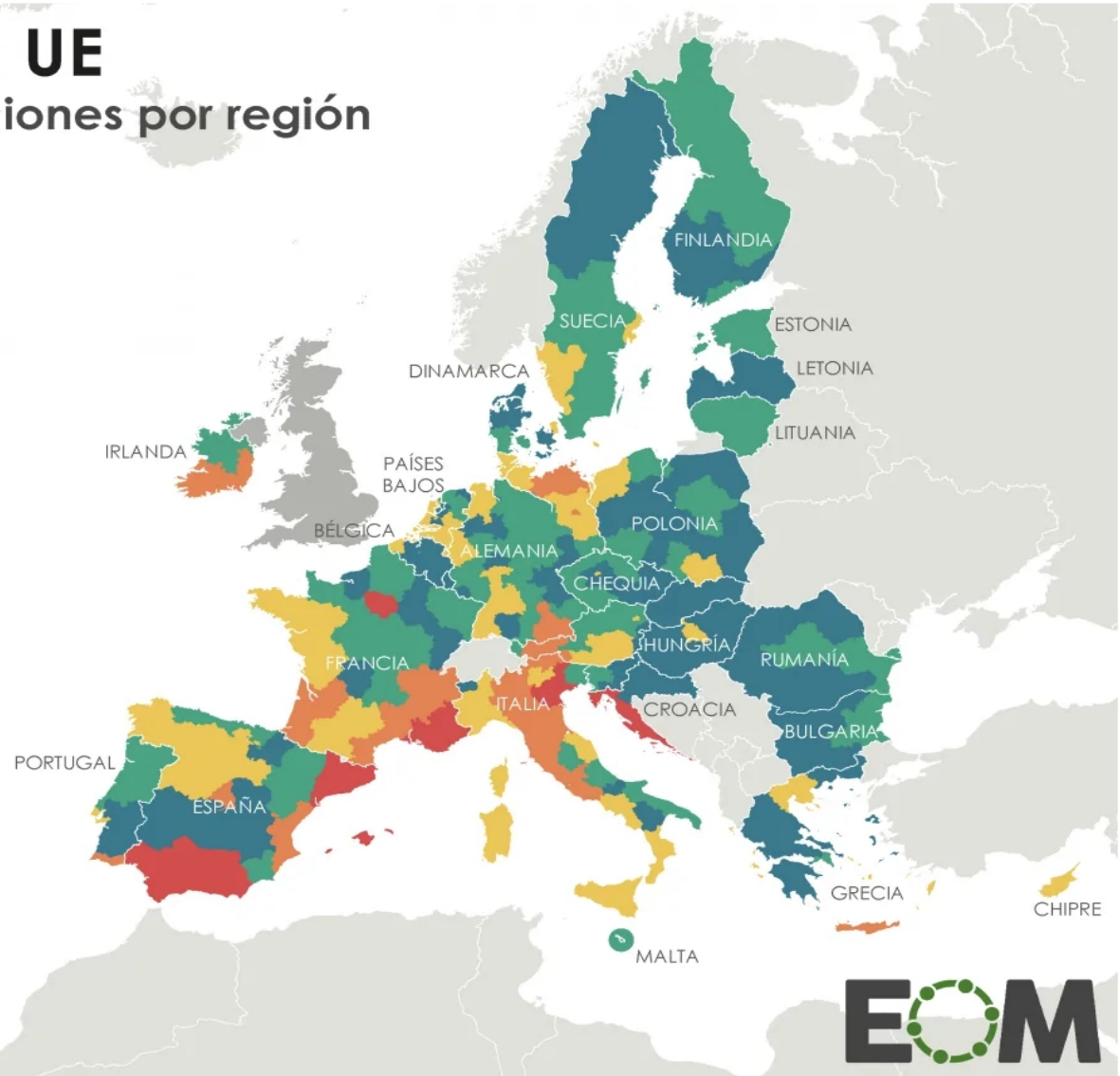
El turismo en la UE

Número de pernoctaciones por región

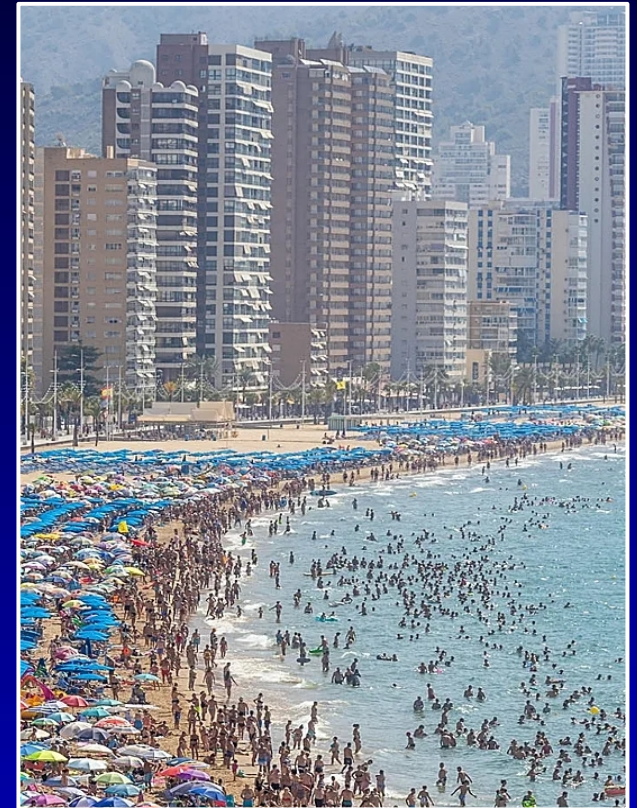
Cartografía:
Abel Gil Lobo (2019)

Fuente:
Comisión Europea (2016)

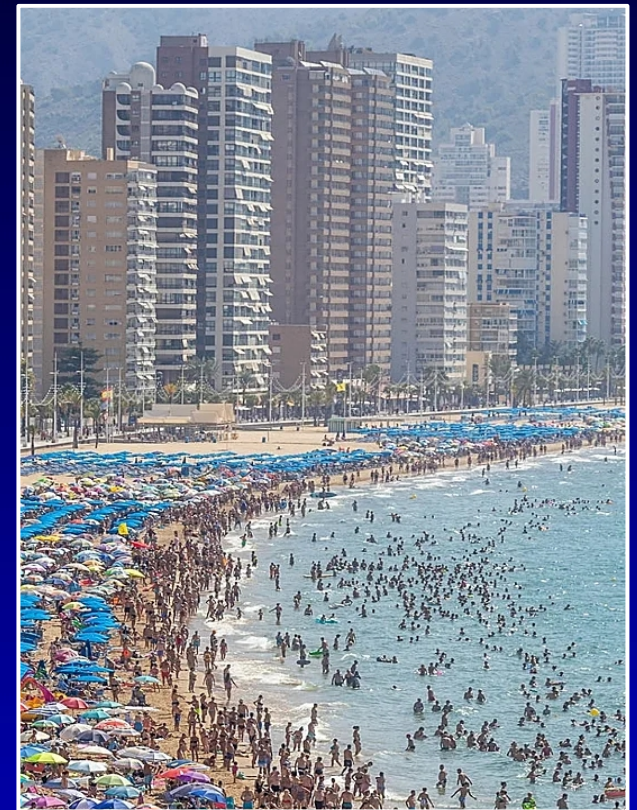
Efectos do turismo

- ◆ Desde o punto de vista cultural, o turismo favorece o intercambio entre pobos e o coñecemento doutros costumes.
- ◆ Ese intercambio tamén pode provocar a perda de identidade propia e a transformación das tradicións locais.

Efectos do turismo

- ◆ En canto aos seus **efectos ambientais**, o turismo contribuíu á rehabilitación de centros históricos e á creación de espazos naturais protexidos.
- ◆ As infraestruturas turísticas poden alterar a paisaxe, e o turismo masivo xera contaminación e sobreexplota recursos naturais.

Novas políticas turísticas

- ◆ As novas políticas turísticas pretenden potenciar os efectos positivos e reducir os negativos.
- ◆ Foméntase o **turismo sostible**, (desenvolvemento económico xunto con protección do medio ambiente e do patrimonio cultural) e promóvese a **diversificación e desestacionalización** do turismo.

O comercio

O comercio

- ◆ O comercio é a actividade económica dedicada á venda de bens e produtos.
- ◆ É un pilar do sector terciario e desempeña un papel fundamental na organización do territorio, xa que inflúe na localización das cidades, nas redes de transporte e nos fluxos económicos.

Elementos do comercio

- ◆ **Oferta:** cantidade de bens ou servizos que os produtores e comerciantes están dispostos a vender nun determinado momento e a un determinado prezo.
- ◆ Depende de custos de produción, tecnoloxía, materias primas ou políticas económicas.

Elementos do comercio

- ◆ **Demanda:** cantidade de bens ou servizos que os consumidores están dispostos a comprar a un determinado prezo.
- ◆ Depende dos ingresos das familias, dos gustos dos consumidores, dos prezos doutros produtos e da publicidade.

Elementos do comercio

- ◆ **Prezo:** o valor dun determinado produto adoita establecerse polo equilibrio entre oferta e demanda.
- ◆ Cando a demanda é maior ca oferta, os prezos tenden a subir; cando a oferta é maior ca demanda, os prezos tenden a baixar.

Elementos do comercio

- ◆ **Mercadorías, bens e servizos:**
 - ★ Os ***bens ou mercadorías*** son produtos materiais (alimentos, roupa, libros, vehículos...)
 - ★ Os ***servizos*** son actividades que buscan satisfacer as necesidades humanas (transporte, educación, sanidade, turismo, banca...).

Elementos do comercio

- ◆ **Pagamento:** é a compensación que o comprador fai ao vendedor.
- ◆ Pode realizarse con diñeiro en efectivo, tarxeta bancaria, transferencias e pagamentos electrónicos ou por medio do comercio electrónico (internet).

Elementos do comercio

- ◆ **Mercado:** é o espazo (físico ou virtual) onde se encontran a oferta e a demanda e se realizan as transaccións.
- ◆ Os mercados poden ser locais, nacionais, internacionais e virtuais. Están influidos polas normas, impostos e pola competencia entre empresas.

Elementos do comercio

Evolución histórica do comercio

- ◆ Na ***época preindustrial***, estaba limitado pola escasa produción, a pobreza e as dificultades de transporte. Predominaba o comercio local de artigos básicos.
- ◆ Na ***época industrial***, o aumento da produción, da capacidade adquisitiva e o desenvolvemento dos transportes incrementaron o comercio exterior e interior.

Evolución histórica do comercio

- ◆ Desde a década de 1980 dase a ***“revolución comercial”***:
- ★ A oferta diversifícase para chegar a máis consumidores, adoptando novas formas de venda.
- ★ A demanda incrementou a capacidade de compra, está máis informada, está influída pola publicidade, compra por ocio...

Evolución histórica do comercio

- ◆ ***As novas tecnoloxías*** incorporáronse ao equipamento comercial (ordenadores, TPV...), á compra (internet, máquinas automáticas...) e ao pagamaneto (tarxetas de crédito...).
- ◆ Todos estes cambios provocaron un ***incremento do comercio*** e globalizaron o comercio exterior.

Evolución histórica do comercio

Historia del Comercio

"Se denomina comercio al negocio que se hace al vender, comprar o intercambiar géneros o productos para obtener beneficios."

Edad Antigua

3000 a.C. - finales siglo V d.C.

Las mercancías como medio de pago resultaban ser poco prácticas, ya que muchas de ellas eran perecederas y difíciles de acumular. Por ello, se fueron sustituyendo por objetos o metales preciosos, que iban tomando formas variadas dependiendo del lugar (ladrillos, arcos, placas, navajas, etc.).

La moneda facilitaba los intercambios y actuaba como unidad de cuenta, permitiendo además almacenar valor.

La Era de los Descubrimientos

Neolítico

9000 a.C. - 4000 a.C.

El origen del comercio se remonta al descubrimiento de la agricultura. Inicialmente, agricultura de subsistencia y posteriormente, debido a los avances tecnológicos, a una agricultura excedentaria.

Trueque

Con las sociedades productivas surgen organizaciones más complejas debido a los excedentes, a la división del trabajo y a la propiedad privada.

El trueque permite a las antiguas civilizaciones empezar a comerciar a través del intercambio de unas mercancías por otras de igual valor.

Edad Media

Siglo V d.C. - Siglo XV d.C.

En este periodo empiezan a surgir importantes rutas comerciales transcontinentales que intentan suplir la alta demanda europea de bienes y mercancías. Se crean rutas de importación muy frecuentadas. El establecimiento de rutas sirve para reactivar la economía de numerosas regiones.

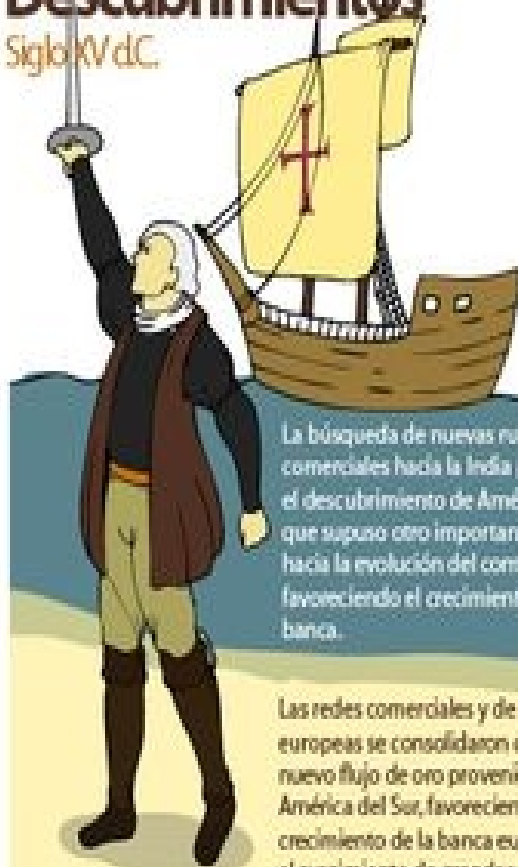
A finales de la Edad Media surge la banca como establecimiento monetario que presta una serie de servicios y facilita mucho el comercio.

Poco a poco los pequeños cambistas de ferias fueron creciendo y aparecieron las grandes familias de banqueros europeos.

Evolución histórica do comercio

La Era de los Descubrimientos

Siglo XV d.C.

La búsqueda de nuevas rutas comerciales hacia la India propició el descubrimiento de América, lo que supuso otro importante paso hacia la evolución del comercio, favoreciendo el crecimiento de la banca.

Las redes comerciales y de capital europeas se consolidaron con el nuevo flujo de oro proveniente de América del Sur, favoreciendo el crecimiento de la banca europea y el surgimiento de grandes bancos europeos (como el banco de Amsterdam, el banco de Suecia, el banco de Inglaterra, etc).

carácter oficial, normalmente de metal en forma de disco.

Se usaban también en forma de moneda.

El establecimiento de rutas sirve para reactivar la economía de numerosas regiones.

Las ferias fueron creciendo y aparecieron las grandes familias de banqueros europeos.

Comercio Transatlántico

Siglo XVII

Las travesías transatlánticas entre Europa y América cobran un papel fundamental en esta época, no sólo por el transporte de mercancías sino también por el tráfico de pasajeros. Nueva York se convierte en la capital comercial de Estados Unidos y en una de las principales ciudades del mundo.

Las travesías mejoran de forma asombrosa con el paso del barco de vela al barco de vapor, mucho más rápido y seguro.

Evolución histórica do comercio

banco de Inglaterra, etc).

Innovaciones en el Transporte

Siglo XIX

Las innovaciones en el transporte revitalizan notablemente el comercio, ya que con la mejora del transporte de mercancías, éstas pueden ser manufacturadas en cualquier lugar y ser transportadas de forma barata a todos los puntos de consumo.

Una de las primeras aportaciones de la revolución del transporte fue el ferrocarril en la primera mitad del siglo **XIX**.

El transporte fluvial también tuvo mucha importancia en algunos lugares de Europa y América. Por último, el gran avance lo constituyó la aparición del automóvil con la construcción sistemática de carreteras.

Globalización

Siglo XX- Siglo XXI

Tendencia a la creación de zonas de libre comercio a nivel internacional. La globalización nace como consecuencia de la necesidad de rebajar costos de producción con el fin de dar la habilidad al productor de ser competitivo en un entorno global.

Este proceso económico, tecnológico, social y cultural permite a los distintos países del mundo unificar sus mercados, sociedades y culturas a través de una creciente comunicación e interdependencia.

Era tecnológica/ e-commerce

Siglo XXI

Tendencia a la compra-venta de productos y servicios a través de medios electrónicos e informáticos. La cantidad de comercio llevada a cabo electrónicamente ha crecido de forma extraordinaria en estos últimos tiempos debido a la propagación de Internet y el uso de innovaciones, tales como la transferencia de fondos electrónicamente, el marketing en Internet, el intercambio electrónico de datos, etc.

El comercio electrónico incorpora mejoras en la distribución, comunicaciones comerciales vía electrónica de forma rápida y eficaz, beneficios operacionales, facilidad para fidelizar clientes, etc.

MERKATIA.COM

Clasificación do comercio

- ◆ **Segundo o ámbito xeográfico:**
 - ★ ***Comercio interior***
 - ★ ***Comercio exterior***
- ◆ **Segundo a canle de venda:**
 - ◆ ***Comercio tradicional***
 - ◆ ***Comercio en grandes superficies***
 - ◆ ***Comercio a escala internacional***
 - ◆ ***Comercio electrónico***

Clasificación do comercio

- ◆ **Comercio interior:** é o intercambio de bens dentro dun mesmo país.
- ★ Inclúe tanto o **comercio maiorista** (entre empresas, como almacéns e distribuidores) como o **comercio minorista** (entre empresas e consumidores).

Clasificación do comercio

Clasificación do comercio

Clasificación do comercio

Clasificación do comercio

- ★ O comercio interior depende da distribución da poboación, do nivel de renda, dos hábitos de consumo e do desenvolvemento das infraestruturas de transporte.
- ★ Nas cidades concéntranse as e tendas especializadas; no rural predomina o pequeno comercio de proximidade.

Clasificación do comercio

- ◆ **Comercio exterior:** refírese ás transaccións entre diferentes países.
- ★ Inclúe as ***exportacións*** (venta de produtos a outros países) e as ***importacións*** (compra de produtos do estranxeiro).

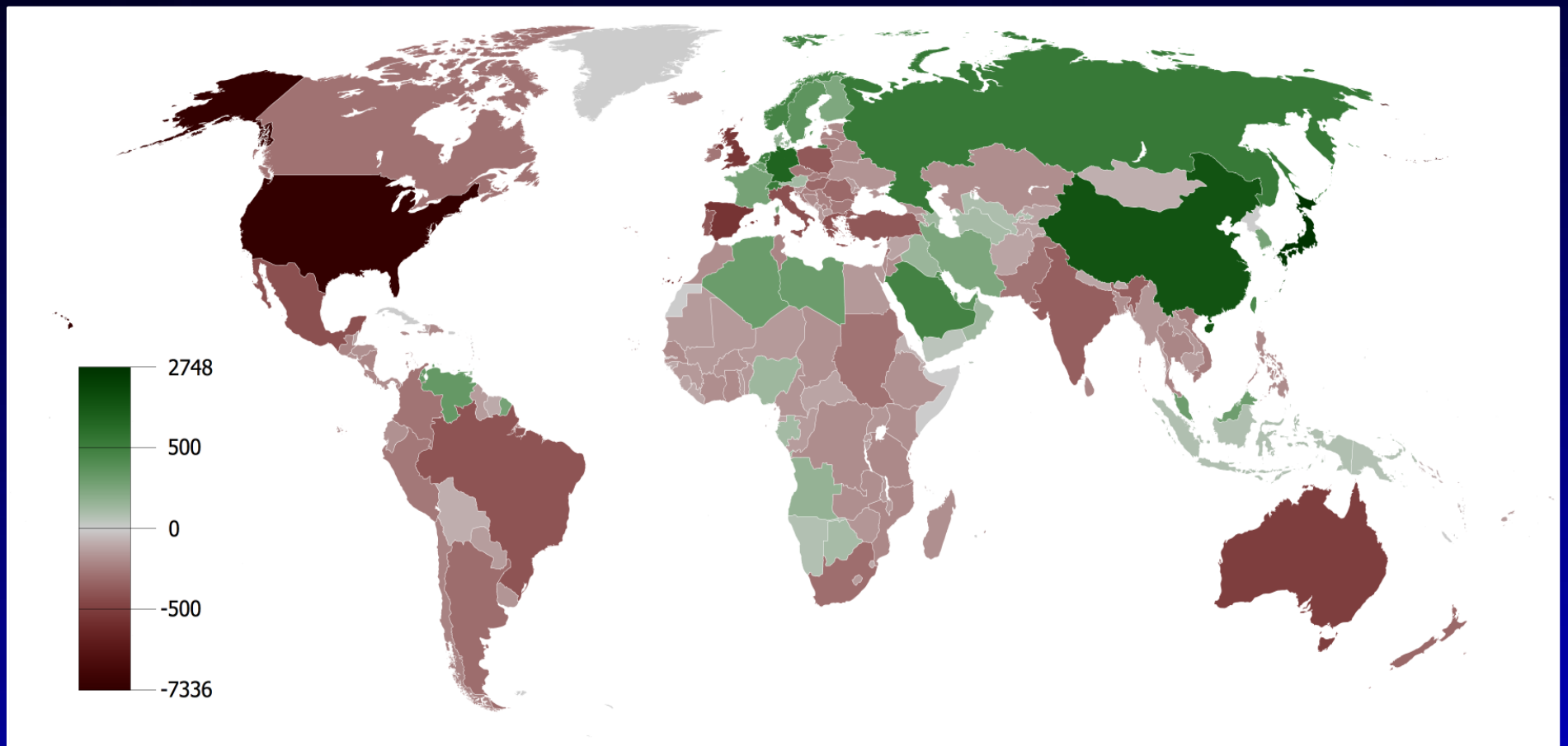

Clasificación do comercio

- ★ Este comercio depende da especialización produtiva de cada país, acordos comerciais internacionais, tarifas aduaneiras e a globalización económica.
- ★ Os portos, aeroportos e plataformas loxísticas son clave para facilitar o comercio exterior.

Clasificación do comercio

Clasificación do comercio

- ◆ **Comercio tradicional:** ten lugar en pequenas tendas físicas especializadas (froiterías, ferreterías, zapaterías...).
- ◆ **Comercio en grandes superficies:** realízase en lugares como supermercados ou centros comerciais.

Clasificación do comercio

- ◆ **Comercio internacional a gran escala:** entre países, con grandes volúmenes de mercadorías e uso intensivo da tecnoloxía.
- ◆ **Comercio electrónico:** a través de internet, en plataformas dixitais. Está a medrar rapidamente e permite comprar e vender produtos a nivel mundial.

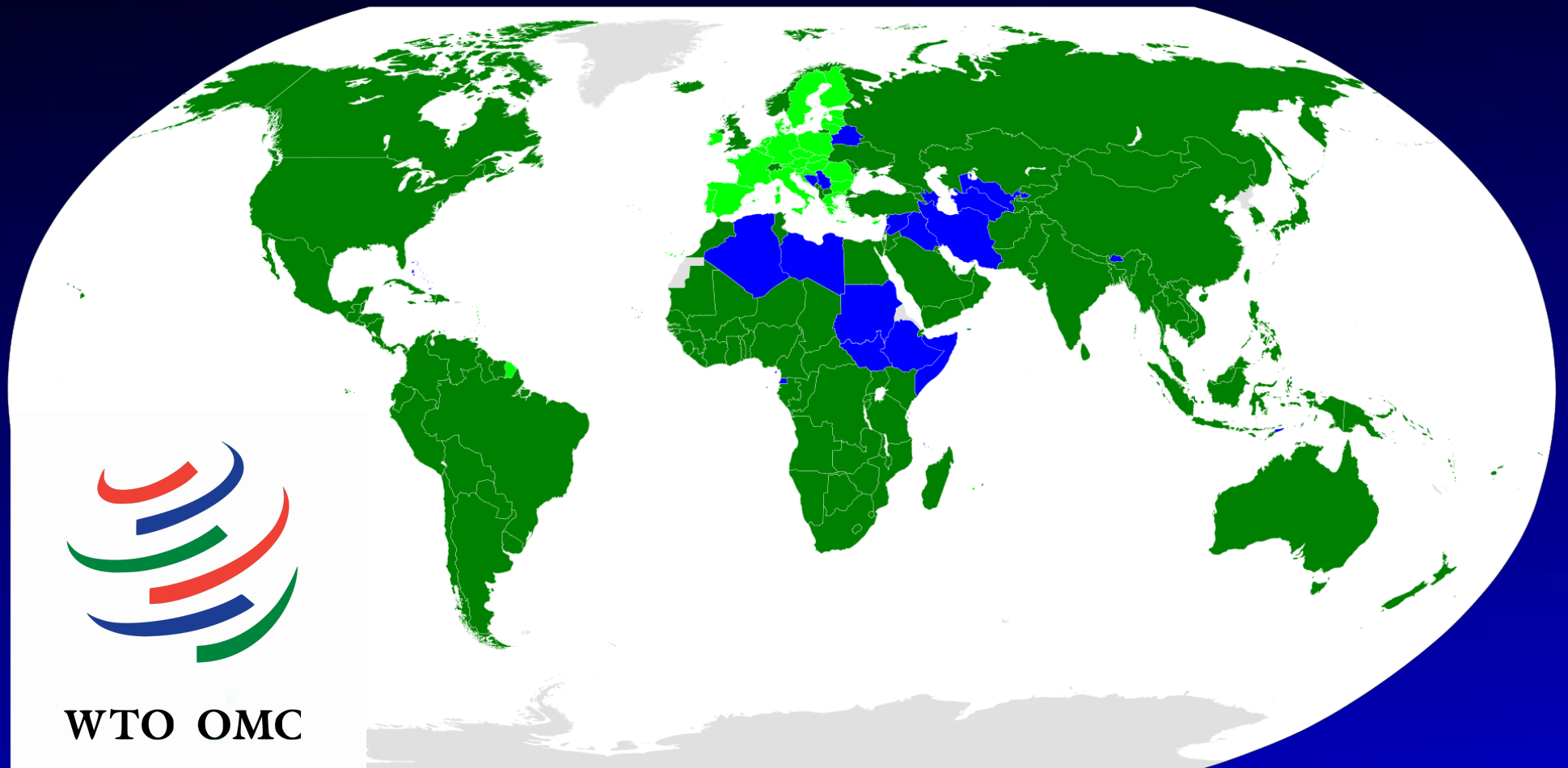

A organización do comercio exterior

- ◆ A causa da ***globalización*** económica, na actualidade o **comercio exterior** alcanza un gran volume e extensión.
- ◆ Para facilitar os intercambios creáronse ***organizacións internacionais***, como a Organización Mundial do Comercio (OMC), e distintos ***bloques comerciais***.

A organización do comercio exterior

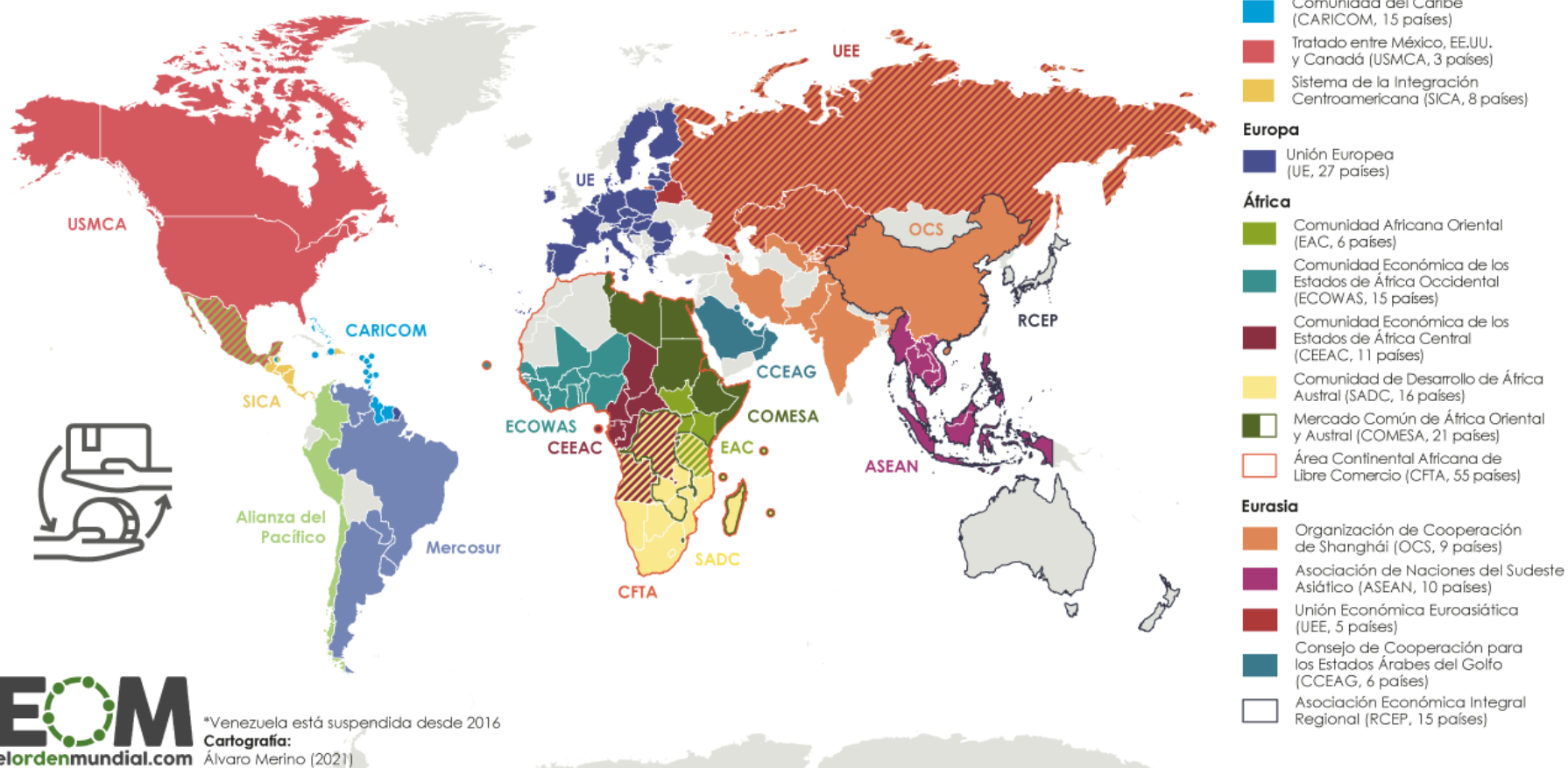

WTO OMC

A organización do comercio exterior

La integración económica mundial

Principales bloques comerciales

Efectos do comercio

- ◆ O comercio é **esencial para a economía**, ao permitir distribuír os produtos desde os lugares de produción ata os consumidores.
- ◆ Ademais, xera emprego, favorece a competencia entre empresas, impulsa o desenvolvemento económico e contribúe á integración dos territorios nos mercados rexionais e mundiais.

Efectos do comercio

- ◆ O comercio implica problemas: competencia desleal, dependencia do exterior, desigualdade entre países, impacto ambiental...
- ◆ Tamén presenta retos, como a desaparición do pequeno comercio ou o impacto ambiental do transporte mercadorías.

***Outros serviços
importantes***

Outros servizos importantes

- ◆ Ademais do transporte, o turismo e o comercio, o sector terciario inclúe unha gran variedade de servizos que son esenciais para a sociedade e da economía:
- ★ Comunicacóns e os servizos financeiros, públicos, culturais e de lecer, ás empresas e os vencellados á economía dixital.

Outros servizos importantes

- ◆ **Comunicacións e tecnoloxías da información:** inclúen o correo, a telefonía, internet e os medios de comunicación.
- ◆ Facilitan o intercambio de información e son básicos na sociedade dixital actual.

Outros serviços importantes

Outros servizos importantes

- ◆ **Servizos financeiros:** inclúen bancos, aseguradoras e outras institucións que xestionan aforro, créditos e pagamentos.
- ◆ Son fundamentais para o funcionamento das empresas, para o investimento e para a economía das familias.

Outros serviços importantes

Outros servizos importantes

- ◆ **Servizos públicos:** son prestados polo Estado e as administracións públicas (administración, xustiza, educación, sanidade, seguridade).
- ◆ O seu obxectivo é garantir o benestar da poboación e a igualdade de oportunidades.

Outros servizos importantes

Outros servizos importantes

- ◆ **Servizos culturais e de lecer:** inclúen museos, bibliotecas, espectáculos, deportes e outras actividades relacionadas co ocio.
- ◆ Estes servizos teñen unha crecente importancia económica e social.

Outros servizos importantes

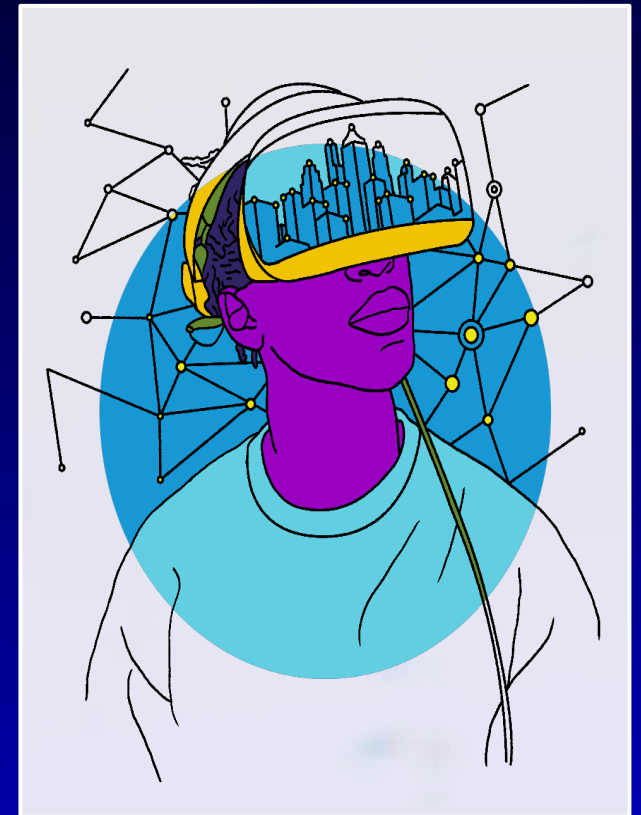

Outros serviços importantes

Outros servizos importantes

- ◆ Nos últimos anos tamén destacan os servizos ás empresas (consultoría, publicidade, investigación, deseño) e a economía dixital (que inclúe plataformas en liña, comercio electrónico e servizos baseados en datos).

Outros serviços importantes

***Ánimo co
estudo!***